

Głos *weekend*

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Piątek
4 stycznia 2019
nr 1 (LXXIV)
cena: 17 Kč



PUBLICYSTYKA
UDANY
KLUBOTURNIEJ
STR. 6



ZBLIŻENIA
WYBITNY
CHIRURG, KORNEL
MICHEJDA STR. 8



niepodległa | POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Czas dobroczynności

WYDARZENIE: W Nowy Rok w Republice Czeskiej rozpoczęła się 19. Kwesta Trzech Króli. Potrwa do 14 stycznia. Jedną z imprez towarzyszących będzie niedzielny Orszak Trzech Króli w Trzyńcu.

Danuta Chlup

Na tyłach Domu Seniora w Gnojniku, który prowadzi Caritas w Czeskim Cieszynie, stoją dwa nowe minivany. Organizacja mogła sobie pozwolić na ich kupno dzięki zeszłorocznej Kwestie Trzech Króli. – Otrzymaaliśmy co prawda dotację na auta z województwa morawsko-śląskiego, lecz wymagany był wkład własny. W przypadku jednego wozu wynosił on 130 tys. koron, drugiego 75 tys – wyjaśnia Monika Klimkowa, dyrektorka Caritasu.

Samochody zostały kupione niedawno, jeden z nich będzie służył gnojnickiej placówce, drugi Domowi Seniora przy ul. Grabińskiej w Czeskim Cieszynie. – Samochody będą służyły do przewożenia naszych klientów do lekarza, na spotkania w innych naszych placówkach czy krótkie wycieczki, będziemy nimi przewozić także leki – wylicza Lenka Zahradníková, kierowniczką obu domów seniora.

Czeskocieszyński Caritas zebrał w czasie ubiegłorocznej kwesty 1 067 tys. koron. Zgodnie z ogólnokrajowymi zasadami podziału dochodów, 65 proc. funduszy pozostaje w regionie (pozostała część przeznaczona jest na projekty diecezjalne, ogólnokrajowe oraz zagraniczną pomoc humanitarną). Setki tysięcy koron czeskocieszyńska organizacja wykorzystwała nie tylko na współfinansowanie aut,



• Caritas w Czeskim Cieszynie wykorzystał część dochodu z ubiegłorocznej kwesty na zakup samochodów dla domów seniora w Czeskim Cieszynie i Gnojniku. Fot. DANUTA CHLUP

ale także w dużej mierze na remonty i adaptację nowych, większych lokali, do których przeniosła część swojej działalności.

– 2018 był dla nas rokiem nowych samochodów i przeprowadzek do nowych pomieszczeń. W tym roku będziemy kontynuowali poszerzanie lokali i budowę no-

wego zaplecza dla naszych usług, m.in. dla pielęgniarek z opieki środowiskowej. Fundusze z tegorocznej zbiórki przeznaczymy także na remonty łazienek w gnojnickim domu seniora oraz na zakup dużej, przemysłowej pralki. Chcemy bowiem założyć własną pralnię, która obsługiwałaby wszystkie pla-

cówki Caritasu – mówi Klimkowa. Wszystkie regionalne oddziały Caritasu spisały konkretne cele, na które zbierają fundusze w ramach Kwesty Trzech Króli. Każdy może się z nimi zapoznać na stronie internetowej www.trikralovasbirka.cz.

► **Ciąg dalszy na str. 3**

SPOŁECZEŃSTWO

Czas start

Czeski Cieszyn. Centrum Coworkingowe, założone przez Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC, rozpoczęło działalność. Pomieszczenia nad klubem „Dziupla” w Czeskim Cieszynie, odremontowane i dostosowane do potrzeb coworkerów, zostały pod koniec grudnia oddane do użytku i czekają na chętnych. Począwszy od 7 stycznia będą otwarte codziennie w dni robocze. STR. 2

TURYSTYKA

Zamknięli Koziniec

Trzyńciec. Turyści, którzy w drodze na Osty będą chcieli zatrzymać się w schronisku na Koziniec, zastaną jego drzwi zamknięte. Niestety 2 stycznia schronisko zakończyło swoją działalność. STR. 3

SPORT

Piłkarze wznowili treningi

Karwina/Ostrawa. W czwartek rozpoczęły się w naszym regionie przygotowania do wiosennej rundy Fortuna Ligi. Nowe twarze zameldowały się w zespole MFK Karwina, jak również w ostrawskim Baniku. STR. 13

KRONIKA POLICYJNA

Z pistoletem do strażników

Hawierzów. Do incydentu doszło w sylwestrową noc na placu Republiki. Do mundurowych podeszło dwóch mężczyzn. Jeden z nich stwierdził, że został okradziony. Powiedział, że sam „to” załatwi, wyjął pistolet i wymierzył w stronę patrolu. Strażnicy miejscy zareagowali błyskawicznie i obezwładnili delikwenta. (wik)



• Bon opiewający na 50 tys. koron przekazała na rzecz Funduszu Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w RC Ewa Farna. Pieniądze są częścią dochodu z festiwalu muzycznego i zlotu jej fanów, Ewa Fest, który odbył się w połowie października ub. roku w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. – To był i dzięki Wam super rok! Pierwszy rocznik Ewa Festu wsparł piękne projekty, a tak naprawdę to Wy, którzy byliście jego częścią. Dziękuję Wam, czuję ogromną radość, satysfakcję i to, że taka akcja ma sens. Już teraz szykujemy drugi rocznik Ewa Fest – napisała na Facebooku piosenkarka. Jak zaznaczył prezes Kongresu Polaków, Mariusz Wałach, Ewa Farna nie po raz pierwszy wsparła Fundusz Rozwoju Zaolzia. – Ewa Farna jest naszym tradycyjnym darczyńcą, za co jestem jej bardzo wdzięczny – podkreślił.

(sch)

REKLAMA



+420 734 753 840 www.penzionovecka.cz

NASZ »GŁOS«



Beata Schönwald
beata.schonwald@glos.live

Stary rok można żegnać na tysiąc różnych sposobów, mniej lub bardziej żenujących. Jednak to, jak świętowali ostatnią noc 2018 roku młodzi wandalę w Pradze, nie mieści się w żadnej z tych kategorii. Sylwestrową zabawę poświęcili bowiem na demolowanie wystawy „Urodzeni 1918 – Twarze Stulecia”, zainstalowanej na placu Václava Havla koło Muzeum Narodowego.

Czemu skupili się na niej, trudno powiedzieć. Być może był to przypadek, że stanęła im w drodze akurat ekspozycja prezentująca sylwetki osób obchodzących w 2018 roku swoje setne urodziny. Być może niszczycieli i traktowali sprayem panele zupełnie bezmyślnie, bo w ich przekonaniu wandalizm i agresja są dobrym sposobem na odreagowanie własnych frustracji. Chciałabym w to wierzyć, choć nasuwa mi się również inne wytłumaczenie. Jak na przykład takie, że samimi nie widząc sensu życia, nie potrafili znieść widoku twarzy tych, którzy przeżyli swoje. Że denerwowała ich owa pogodna starość. Pogodna wbrew przeżytej okupacji, reżimom totalitarnym i osobistym porażkom. I właśnie z tą starością postanowili się po swojemu rozprawić. Wymazać ją, bo wówczas łatwiej zapomnieć o tym, że też kiedyś zostaniemy się starcem.

Na stronie internetowej inicjatywy „Urodzeni 1918” można obejrzeć półtoraminutowy filmik zawierający krótkie wypowiedzi kilku studentów zaangażowanych w projekt. Jedną z pań wspomina, że kiedy miała półtora roku, zmarła jej matka. Inna, że chciała zostać aktorką. Najbardziej podobają mi się jednak wypowiedzi dotyczące ich obecnego życia. – Mam się dobrze, nie mogę więc narzekać – to jedna z nich. – Kiedy budzę się rano i nic mnie nie boli, mówię sobie, kolejny dzień – to druga. Myślę, że te słowa mogą być receptą dla nas wszystkich. Receptą na długie szczęśliwe życie. ▶

PRZEŻYJMY TO JESZCZE RAZ...



• Od kilkudziesięciu godzin śnieg w regionie pada niemal bez przerwy. Kolejny Zjazd Gwiaździsty zbliża się wielkimi krokami. Tak rywalizowano w 1995 roku... Fot. WIESŁAW PRZECZEK

CYTAT NA DZIŚ



Andreas Scheuer
minister transportu RFN

Oplaty za korzystanie z niemieckich autostrad przez samochody zaczną obowiązywać w październiku 2020 roku

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszej odnowionej strony internetowej www.glos.live.



DZIŚ...

4

stycznia 2019

Imieniny obchodzą:

Aniela, Eugeniusz, Rygobert
Wschód słońca: 7:42
Zachód słońca: 15:57
Do końca roku: 361 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Braille'a
Przysłowia: „Gdy w Eugeniego lód albo woda, taka i lipcowa pokaże się pogoda”

JUTRO...

5

stycznia 2019

Imieniny obchodzą:

Edwarda, Emiliana, Szymon
Wschód słońca: 7:42
Zachód słońca: 15:58
Do końca roku: 360 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Bitej Śmieatany
Przysłowia: „Gdy styczeń burzliwy z śniegami lato burzliwe z deszczami”

POJUTRZE...

6

stycznia 2019

Imieniny obchodzą:

Baltazar, Kacper, Melchior
Wschód słońca: 7:42
Zachód słońca: 15:59
Do końca roku: 359 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Filatelisty
Światowy Dzień Misyjny Dzieci
Przysłowia: „Gdy Trzech Króli mrozem trzyma, będzie jeszcze długa zima”

POGODA

piątek

dzień: -6 do -3 C
noc: -2 do -3 C
wiatr: 3-4 m/s

sobota

dzień: -2 do -1 C
noc: 0 do 0 C
wiatr: 4-5 m/s

niedziela

dzień: -3 do -2 C
noc: -4 do -8 C
wiatr: 4-6 m/s

Czas start

Centrum Coworkingowe powstało w budynku należącym do Zarządu Głównego PZKO. Z zaplecza biurowego i salki konferencyjnej będą korzystali przede wszystkim freelancerzy, ale też niektóre polskie organizacje z Zaolzia. Halina Twardzik – prezes PTTS „Beskid Śląski” oraz Tadeusz Smugała – prezes Macierzy Szkolnej przyznali, że mocno zastanawiają się nad wykorzystaniem tych pomieszczeń m.in. do zebrań zarządów. Jednym z atutów jest dogodne położenie Centrum Coworkingowego.



• Tomasz Rytko (na pierwszym planie z lewej) będzie jednym z pierwszych freelancerów korzystających z Centrum Coworkingowego. Fot. DANUTA CHLUP

Tomasz Rytko zajmuje się marketingiem internetowym, jest freelancerem. Mieszka w Czeskim Cieszynie, lecz wykonywanie pracy zawodowej w domu przestało mu odpowiadać. Dlatego zdecydował się na wyłączenie stanowiska pracy w Centrum Coworkingowym. – To jest fajne miejsce, gdzie będę miał okazję poznać innych ciekawych ludzi. Człowiek, który pracuje w domu, zamknięty w czterech ścianach, zaczyna się izolować, brakuje mu inspiracji z zewnątrz – przekonywał marketingowiec.

W uroczystym otwarciu, któ-

re prowadził wiceprezes SMP – Michał Przywara, wzięli udział przedstawiciele Kongresu Polaków, PZKO, Rady Miasta Czeskiego Cieszyna, programu „Młodzież w działaniu” województwa morawsko-śląskiego i innych podmiotów.

– Wierzę w powodzenie tego fantastycznego projektu. Mam dzisiaj niezwykle osobistą satysfakcję, ponieważ jest to drugi zmaterializowany krok strategii, którą opisałem w „Wizji 2035”. Pierwszym materialnym elementem jest Fundusz Rozwoju Zaolzia, który działa już dwa lata i fantastycznie się roz-

wija, drugim Centrum Coworkingowe. Pomysł ośrodków coworkingu pojawił się w „Wizji”, natomiast zmaterializował się dzięki Michałowi Przywarze i jego kolegom – mówił Zygmunta Rakowski, współautor „Wizji 2035”.

Z lokali Centrum Coworkingowego można korzystać zarówno regularnie, jak i dorywczo czy jednorazowo. Praktyczne informacje wraz z warunkami wynajmu znajdują się na stronie internetowej coworkingowe.glosowice.pl. Na razie działa czeska wersja strony, polska jest w przygotowaniu. Koordynatorem działań jest Tomasz Hliśnikowski. (r)

Szybciej od karetki



• Udzielenie pierwszej pomocy jeszcze przed przyjazdem karetki pogotowia jest od stycznia możliwe dzięki nowej mobilnej aplikacji. „System pomocy na żądanie” opiera się na pomocy osób, które dzięki swojemu wykształceniu lub przeszkoleniu potrafią i chcą ratować życie innym. – W sumie nie jest to nic skomplikowanego. Obecnie dyspozytor pogotowia ratunkowego widzi rozmieszczenie załóg ratowniczych w całym regionie. Można je sobie wyobrazić w postaci punkcików na mapie. Nowy system sprawi, że tych punkcików będzie więcej – wyjaśnia zastępca hetmana ds. służby zdrowia, Martin Gebauer. Plusem systemu będzie przede wszystkim większa dostępność ratowników i krótszy czas dotarcia do poszkodowanego. – Przed przyjazdem karetki choremu udzieli pierwszej pomocy tzw. first responder, czyli zarejestrowany w systemie, wyszkolony ratownik. Tak się szczęśliwie składa, że są wśród nas ludzie, którzy są

gotowi nieść pomoc. Do tej pory nie wiedzieli jednak, kto i gdzie jej potrzebuje – dodaje. System został już przetestowany i w tej chwili chodzi głównie o to, żeby ochotnicy zarejestrowali się w systemie, pobrali aplikację do komórki i liczyli się z tym, że pewnego dnia zadzwoni do nich dyspozytor i wyśle ich do wypadku o dwie przecznice dalej lub do potrzebującej natychmiastowej pomocy medycznej lokatora bloku z naprzeciwka. Kiedy chodzi o życie, cenna jest bowiem każda minuta. „System pomocy na żądanie” zostanie w 85 proc. sfinansowany z funduszy europejskich. Resztę kosztów pokryje państwo i województwo. (sch)

Czas dobroczynności

Dokończenie ze str. 1

Część dochodów przeznaczymy na pokrycie kosztów usług asystencji osobistej, które świadczymy w całej okolicy, także w podgórskich wioskach, takich jak Bystrzyca i Nydek. Drugą część chcemy przeznaczyć na koszty związane z remontem i dostosowaniem do naszych potrzeb budynku w Lesznej Dolnej, który zamierzamy kupić i urządzić w nim naszą nową siedzibę i zaplecze. Wciąż pracujemy bowiem w bardzo ciasnych, nieodpowiednich pomieszczeniach – snuje plany Marta Bezečna, dyrektor Caritasu Trzyniec.

Jabłonkowski Caritas zamierza przeznaczyć pieniądze z kwesty

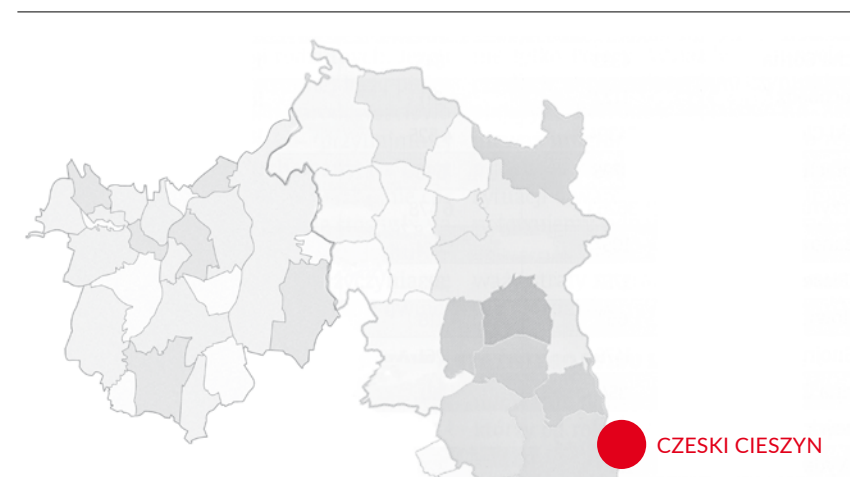
114 199 517 koron

wynosił ubiegłoroczny dochód Kwesty Trzech Króli w ramach całej RC

W ramach Kwesty Trzech Króli odbywają się także imprezy towarzyszące. W najbliższą niedzielę o godz. 18.00 Telewizja Czeska będzie transmitowała Koncert Trzech Króli. W Trzyniecu odbędzie się Orszak Trzech Króli, organizowany wspólnie przez tamtejszy Caritas oraz magistrat. Pochodź ruszy o godz. 16.00 z Placu T. G. Masaryka w kierunku Domu Kultury „Trisia”.

na działalność istniejących placówek opieki społecznej, ale myśli także o dalszym rozwoju. – Mamy w planie założenie nowej placówki opieki całodobowej. Chcemy na ten cel zaoszczędzić część pieniędzy z kwesty – zdradza Lucyna Sotkowska, dyrektorka organizacji. (dc)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE



CZESKI CIESZYŃ

W tym miesiącu miasto po raz piąty będzie odbierać od mieszkańców świąteczne choinki. Zbiórka rozpocznie się w najbliższy wtorek i odbędzie się w cztery styczniowe dni (dodatkowo 15, 22 i 29). Wystarczy pozostawić niepotrzebne już drzewka przy dużych kontenerach na śmieci, skąd zostaną zabrane przez specjalistyczną firmę. Jodełki, świerki i sosny zostaną następnie przetworzone ekologicznie lub wykorzystane do produkcji ciepła. (wik)

JABŁONKÓW

Caritas włączył się w system givt.cz. Dzięki temu można wesprzeć jabłonkowską organizację (lub szereg innych podmiotów non profit), robiąc zakupy w Internecie. W systemie givt.cz działa już blisko 1,3 tys. sklepów internetowych, systemów rezerwacji hoteli i tym podobnych.

Kupowanie i równoczesne pomaganie jest bardzo proste – kupujący wybiera sklep oraz organizację, którą chce wesprzeć, a następnie robi zakupy. Część utargu trafia na konto wybranej organizacji. Kupujący nie ponosi żadnych dodatkowych kosztów. (dc)

ŁOMNA DOLNA

Pięć jednostek straży pożarnej gasiło w piątek, 28 grudnia, pożar dwupiętrowego, gospodarskiego budynku służącego m.in. za stolarnię. Ogień pojawił się około godz. 3.30. Na miejsce dotarły zawodowy zastęp z Trzynieca oraz ochotnicze jednostki z

Łomnej Dolnej, Bystrzycy, Jabłonkowa i Mostów koło Jabłonkowa. Strażacy pracowali w bardzo trudnych warunkach, na stromym zboczu, w błocie i śniegu, jednak dzięki ich szybkiej interwencji udało się ocalić sąsiedni, drewniany dom rodzinny. Wysoka temperatura uszkodziła jedynie jego okna i plastikową rynnę. Straty wstępnie oszacowano na 800 tys. koron, na szczęście w pożarze nikt nie ucierpiał. (wik)



• Od srody schronisko na Kozinicy jest zamknięte. W sobotę panował tu jeszcze bardzo duży ruch. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Zamknęli Koziniec

Dotychczasowi właściciele schroniska na Kozinicy, Mirka i Igor Sikorowie, spędzili w tym miejscu 28 lat.

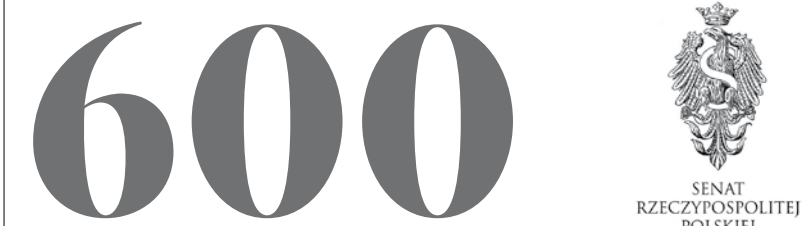
– W 1990 roku schronisko kupili teściowie, a w dwa lata później przejęliśmy go my – powiedział „Głosowi” Igor Sikora. O powodach, które skłoniły ich do pożegnania się z tym miejscem, nie chciał jednak mówić. Jak zaznaczył, mają „bardzo osobisty charakter”.

Na chwilę obecną schronisko na Kozinicy znajduje się wśród ofert sprzedaży jednej z agencji nieruchomości. Jego cena wynosi 9,9 mln koron. Czy znajdzie się ktoś, kto będzie chciał kontynuować

dzielo państwa Sikorów, pokaże czas.

Schroniska na Kozinicy, które zostało wybudowane w 1933 roku, będzie brakowało turystom. Miejsce to było bowiem łatwo osiągalne samochodem, pieszo, na rowerze lub zimą na biegówkach. Oprócz restauracji słynącej ze smacznych dań oferowała również ok. 25 miejsc noclegowych. Popularnością cieszyło się do ostatniego dnia.

– Na Sylwestra i Nowy Rok mamy tyle rezerwacji, że trudno będzie znaleźć wolne miejsce przy stoliku – przekonywał właściciel w ostatni weekend przed zamknięciem inter- (sch)



600

ofert na realizację zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2019 r. wpłynęło do Kancelarii Senatu – poinformowały służby prasowe wyższej izby parlamentu. Opiewają one na łączną kwotę blisko 330 milionów złotych. Zostały złożone przez 244 organizacje pozarządowe za pośrednictwem generatora ofert. Najwięcej ofert, bo 211, wpłynęło w ramach kierunku „Kultura i promocja Polski oraz ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego i historycznego”. Jak czytamy w oficjalnym komunikacie, decyzję o zleceniu zadań w ramach opieki nad Polonią i Polakami za granicą podejmie Prezydium Senatu w pierwszym kwartale tego roku. (wot)

Niedziele bez zakupów

Robicie zakupy w Polsce? Od 2019 roku handel nad Wisłą będzie się odbywał tylko w jedną niedzielę w miesiącu. Pierwsza niedziela handlowa wypadnie 27 stycznia, a kolejne?

Polskie przepisy dotyczące handlu w niedziele zostały zastrzeżone. Od 1 stycznia 2019 roku sklepy będą czynne tylko w jedną niedzielę w miesiącu – ostatnią, a także w dwie kolejne niedziele poprzedzające Boże Narodzenie i w niedzielę poprzedzającą Wielkanoc.

W stosunku do roku poprzedniego ubyło zatem kolejnej niedzieli w miesiącu. Zgodnie z ustawą o zakazie handlu w niedziele, która weszła w życie 1 marca 2018 roku, do końca grudnia obowiązywały dwie niedziele handlowe – pierwsza i ostatnia. Przepisy wprowadzane są stopniowo. W tym roku zakupy w Polsce zrobiemy w jedną niedzielę, a od 2020

roku zakaz handlu dotyczyć będzie wszystkich niedziel z wyjątkiem siedmiu w roku.

Zakaz handlu nie obowiązuje w piekarniach, cukierniach, lodziarniach, na stacjach paliw, w kwiatarniach, w sklepach z pamiątkami, z prasą, biletami komunikacji miejskiej, wyrobami tytoniowymi, kuponami gier losowych i zakładów wzajemnych, a także w dwóch kolejnych niedzielach poprzedzających Boże Narodzenie i w niedzielę poprzedzającą Wielkanoc.

W 2019 roku zakupy będzie można zrobić w następujące niedziele: 27. 1., 24. 2., 31. 3., 14. 4., 28. 4., 26. 5., 30. 6., 28. 7., 25. 8., 28. 9., 27. 10., 24. 11., 15. 12., 22. 12., 29. 12. Ponadto zakaz handlu będzie obowiązywał w następujące dni wolne od pracy (święta): 22. 4., 1 i 3. 5., 20. 6., 15. 8., 1.11., 11. 11., 25. 12., 26. 12.

(szb)

Świąteczne śpiewanie

Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik” zorganizował w piątek w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu tradycyjny Koncert Świąteczny. Popołudnie kolęd w wydaniu „Hutnika” odbywa się co roku w okresie między Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem.

Nie liczymy, który to już koncert z kolei. Staramy się jednak, żeby odbywał się co roku. Dzięki niemu udaje nam się przedłużyć atmosferę świąt i spotkać się z przyjaciółmi – powiedziała „Głosowi” prezes zespołu, Anna Kornuta. Jak dodała, okazji do śpiewania polskich kolęd zespołowi nie brakowało w czasie grudnia. 40-osobowy chór występował na popołudniach awentowych przed trzyńskim domem kultury, na Wieczorze Kolęd w miejscowym kościele ewangelickim, a potem na Koncercie Świątecznym w Ligotce Kameralnej. – Z kołędowym repertuarem wybieramy się również 6 stycznia do Zembrzydowic na zaproszenie chóru „Echo”, który był już też gościem naszego Koncertu Świątecznego – zaznaczyła Kornuta.

„Hutnik” co roku zaprasza do udziału w Koncercie Świątecznym inny zespół. Tym razem był nim zespół kameralny „TA Grupa” z Czeskiego Cieszyna. – To już chyba nasze piąte koledowanie w tym roku. Dla nas bardzo ważne, bo po raz pierwszy występujemy na za-



• „Hutnik” zaprosił w piątek na Koncert Świąteczny. Fot. BEATA SCHÖNWALD

proszenie „Hutnika” w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu – przynależała kierowniczka zespołu, Danuta Siderek.

W pierwszej części wieczoru zaśpiewał gospodarz pod batutą dyrygenta Cezarego Drzewieckiego i przy akompaniamentie Beaty Drzewieckiej. W sumie wykonał dziesięć utworów, w tym kilka patriotycznych. Jedną z nich powstała prawie dwieście lat temu w związku z powstaniem listopadowym. Później chętnie wracali do niej również powstańcy styczniowi oraz legionści Józefa Piłsudskiego. Z kolei w repertuarze kołędowym znalazła się m.in. kolęda autorstwa prof. Stanisława Hadyny. Na koncercie zabrzmiała m.in. w związku z przypadającą na 1 stycznia br. 20. rocznica śmierci tego pochodzącego z Karpętnej wybitnego kompozytora.

Druga połowa trzyńckiego koledowania należała do gości z Czeskiego Cieszyna. Przywieźli oni również kilka innych pieśni. Wszystkie słuchacze nagrodzili gromkimi brawami. (sch)

Inaugurują Rok Hadyny

Dzisiaj w Wiśle zostanie oficjalnie zainaugurowany Rok Stanisława Hadyny, który decyzją Sejmiku Województwa Śląskiego będzie obchodzony w regionie przez cały 2019. Obchody rozpoczną się o godzinie 18.00 uroczystym koncertem kolęd w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w kościele ewangelicko-augsburskim Apostołów Piotra i Pawła.

Wydarzeniem towarzyszącym będzie koncert w sobotę, 5 stycznia. Tym razem w kościele katolickim Wniebowzięcia NMP z programem kolęd w opracowaniu Stanisława Hadyny wystąpi Studio Operowe Domu Kultury im. Wiktorii Kubisz z Bielska-Białej. Początek o godz. 18.00.

Przypomnijmy, 20. rocznica śmierci pochodzącego z Karpętnej prof. Hadyny minęła 1 stycznia. Kompozytor spoczął na wiślańskim cmentarzu Na Groniczku. Z kolei 25 września 2019 r. będziemy obchodzić 100. rocznicę urodzin twórcy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.

– Uroczyste obchody 100. rocznicy urodzin Stanisława Hadyny będą formą uczczenia jego pamięci i oddania hołdu za wieloletnią pracę, wkład artystyczny oraz utrwalanie i tworzenie wartości w kulturze polskiej i europejskiej w zakresie tradycyjnej muzyki ludowej – stwierdza Jakub Chęłstowski, marszałek województwa Śląskiego, dodając, że ważną formę obchodów będzie stanowić m.in. cykl przedsięwzięć artystycznych i edukacyjnych organizowanych przez Zespół „Śląsk”. Do najważniejszych z nich należy ma wystawa poświęcona pamięci Stanisława Hadyny w Pałacu Zespołu „Śląsk” w Koszęcinie, recital Lidii Grychołówny, Dzień Otwarty Zespołu „Śląsk”, Wielki Piknik Artystyczny „Święto Śląska” czy sierpniowy koncert „A to Polska właśnie” w amfiteatrze Stanisława Hadyny w Wiśle.

W planach jest również reedycja wydawnictwa DVD „W pogoni za wiosną – Filmowy portret Stanisława Hadyny”, wydanie płyty CD



Fot. ARC. Zespołu „Śląsk”

z najpopularniejszymi utworami Hadyny, wystawa zdjęć dokumentujących życie i twórczość wybitnego kompozytora w Wiśle, majowy koncert Zespołu „Śląsk” na Zaozliu, konferencje naukowe w Cieszynie i Wiśle, spotkanie szkół hadynowskich w Koszęcinie czy odsłonięcie pamiątkowej tablicy poświęconej Stanisławowi Hadynie w Warszawie. Łącznie zaplanowano już kilkadziesiąt jubileuszowych wydarzeń, ale jak zapowiadają śląscy samorządowcy, lista ta wcale nie jest jeszcze zamknięta. (wik)

Czas na balowanie

Już jutro w popularnym „Kasowym” w Mostach koło Jabłonkowa miłośnicy góralskiego folkloru i dobrej zabawy spotkają się na 41. Balu Gorolskim. Karnawałowej zabawie jak zwykle towarzyszyć będzie Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych i Zespołów Folklorystycznych.

Organizatorami cieszącego się wielką popularnością wydarzenia są Miejsce Kolo PZKO w Mostach koło Jabłonkowa oraz Zespół

Folklorystyczny „Górole”. Partnerami są zaś Fundusz Wyszehradzki, Gmina Mosty koło Jabłonkowa, Ministerstwo Kultury RC, Konsulat Generalny RP w Ostrawie oraz Województwo Morawsko-Sląskie. Zabawę, która rozpocznie się w sobotę o godz. 17.00, poprowadzą Alojzy Martynek i Andrzej Niedoba. Na scenie zaprezentują się zespoły folklorystyczne „Wałasi”, „Muzykancko siła” i „Muzyka niearchaiczna” z Polski, czeskie grupy

„Polynica”, „Nowina”, „Šmyknia” i „Friš”, słowackie „Šarišan”, „Nebeska muzika”, a także goście z Węgier – „Pál István Szalonna” z grupy tanecznej. Jak zwykle w „Kasowym” wystąpią też soliści z Polski, Słowacji i Czech.

Z kolei w niedzielę, 6 grudnia, w hotelu Grůn odbędą się tradycyjne „Posiady przy muzykach”, w których tym razem wezmą udział zespoły „Nowina”, „Górole” i „Friš”. Początek o godz. 13.00. (wik)

» Śpiwo Anna Chybidziurova «



W grudniu nowa książka prof. Karola Daniela Kadłubca zatytułowana „Śpiwo Anna Chybidziurova i její sósiedzi” miała swą promocję w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie. W styczniu podobne wydarzenie planowane jest w Czeskim Cieszynie. Promocja publikacji połączona ze spotkaniem autorskim z prof. Danielem Kadłubcem odbędzie się w poniedziałek, 7 stycznia o godz. 16.00, w siedzibie Kongresu Polaków w RC przy ul. Grabińskiej 458/33. (wik)

Książka „Śpiwo Anna Chybidziurova i její sósiedzi” nawiązuje do zeszytowanej publikacji „Opowiadania Anna Chybidziurova”, zawierającej opowiadania niezwiązane z jej gawędziarką z Bukowca. W najnowszym wydawnictwie miłośnicy folkloru znajdą 450 piosenek ludowych śpiewanych przez 61 wykonawców z 13 miejscowości w południowej części ziemi cieszyńskiej. Dołączona została do niego płyta z nagraniami 36 piosenek sprzed pięćdziesięciu lat. (wik)

REKLAMA

Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů
Miedzynarodowy przegląd kapel ludowych oraz zespołów folklorystycznych

41. Bal Gorolski

5. 1. 2019

Dům PZKO „KASOWY” Mosty u Jablunkova – od 17:00 hod.
Dom PZKO „KASOWY” Mosty koło Jabłonkowa – od godz.17:00

tel.: 601 337 572, 601 337 573
www.balgorolski.eu

Srdečně zvou! Górole – folklorní soubor a MS PZKO v Mostech u Jablunkova
Berdziecnie zapraszają Górole – zespół folklorystyczny oraz MK PZKO w Mostach koło Jabłonkowa

Partneri/Partnerzy projektu:



Janusz Bittmar

W nowym roku nowy Pop Art. W pierwszej odsłonie 2019 recenzja znakomitego serialu produkcji Netflix, „Narcos: Meksyk” oraz koszyk styczniowych grzybów.

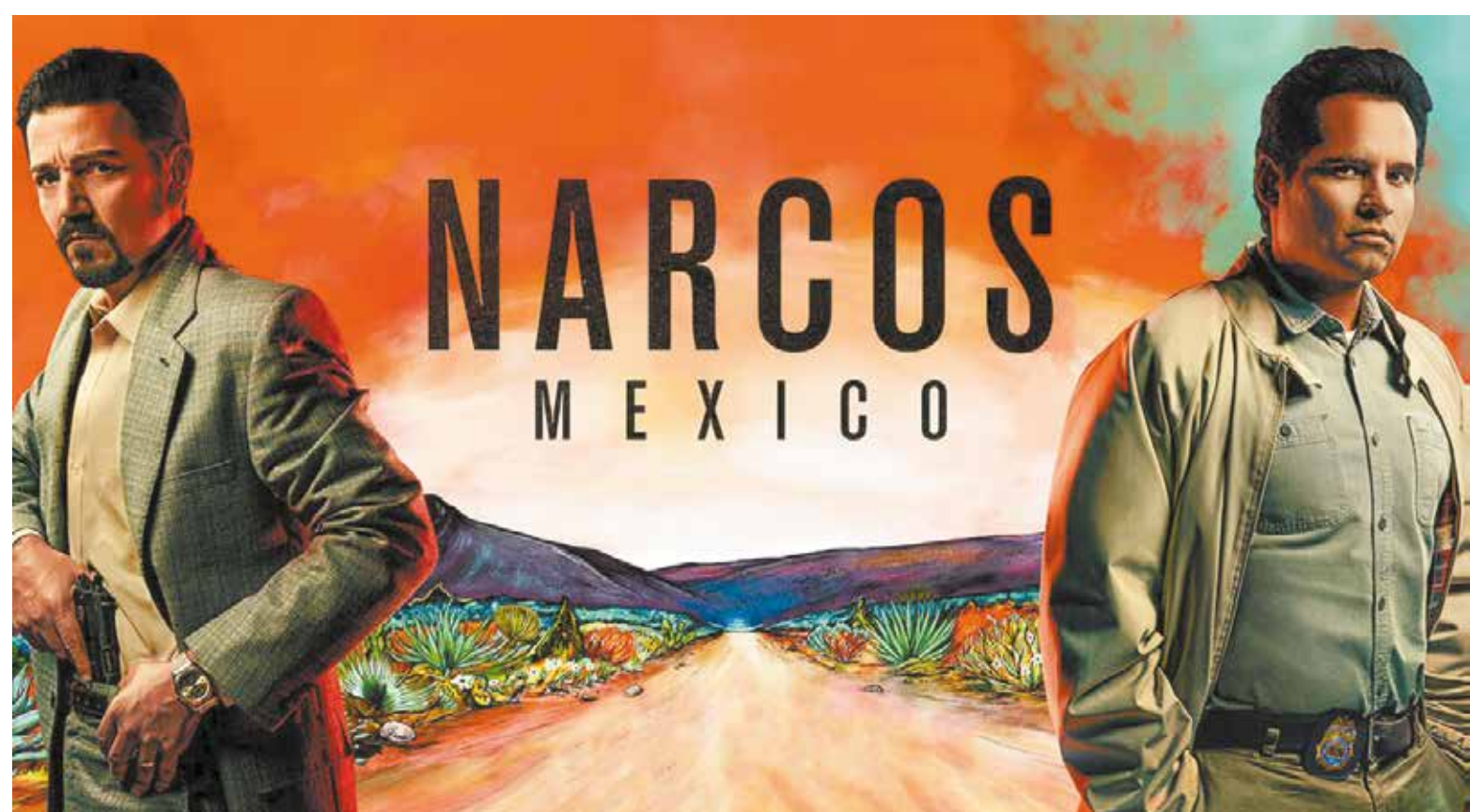
RECENZJE

NARCOS: MEKSYK

W bibliotece Netflix trwa zażarta walka o najlepszy serial minionego roku. Właściciele platformy internetowej dysponują prawie nieograniczonymi możliwościami finansowymi, co przekłada się na liczbę premier filmowych, ale także jakoś nakręconych obrazów. Arcydziełem w zatrzęsieniu serialowych premier 2018 roku był dziesięcioczęściowy „Narcos: Meksyk”. Myślałem, że po rozprawieniu się z Pablo Escobarem w narkotykowym cyklu już nic nie będzie w stanie mnie zaskoczyć. A jednak.

Na wstępie recenzji kilka uwag dotyczących genezy serii „Narcos”. Bohaterem pierwszych dwóch odsłon serialu był kolumbijski „Robin Hood”, Pablo Escobar. Baron narkotykowy został schwytany i śmiertelnie postrzelony 2 grudnia 1993 roku w Medellin. Zanim tak się stało, kolumbijskie władze we współpracy z agentami ze Stanów Zjednoczonych rwały włosy z głów, bo kokainowy biznes zapewnił Escobarowi status gwiazdy, wręcz mitycznego bohatera dla zwykłych Kolumbijczyków. W trzeciej odsłonie „Narcos”, nieco słabszej od poprzednich, śledziliśmy z kolei losy kartelu z Cali, który przejął schedę po Escobarze. W pewnym momencie twórcy serialu postawili sobie trudne i wymowne zarazem pytania: Co dalej? Jakim tropem podążać? Na Sycylię? A może do Afganistanu? W końcu postawiono na kontynuację narkotykowego wątku z Ameryki Łacińskiej, tyle że z Meksyku. I był to strzał w dziesiątkę.

Meksyk na początku lat 80. XX wieku był zakochany w futbolu i... marihuanie. „Trawka” sprzedawana była prawie wszędzie, wprawdzie nielegalnie, ale nieudolna i skorumpowana policja miała to „gdzieś”. I gdyby nie Felix Gallardo, to pewnie niewiele by się w tej materii zmieniło. Właśnie Gallardo, który pojawia się w naszych lodówkach częściej od Roberta Lewandowskiego, zdradził ostatnio na łamach magazynu „Dobry Tydzień”, że „próbował prawie wszystko” (w odniesieniu do używek wszelkiej maści). „Brałem na prawdę twarde substancje. Był taki czas, że codziennie piłem” – czytamy w rozmowie. „Gdy po zejściu ze sceny trzeźwiałem, zaczynałem wkurzać się sam na siebie. Bo zdawałem sobie sprawę, że zachowałem się wobec widzów niejawnie, nieuczciwie. Eksperymentowałem do jakiejś trzdziestki, właśnie w czasach największej kariery. Później uświadomiłem sobie, że ćpanie nie prowadzi mnie w dobrą stronę”. Czyżby inspiracja dla twórców „Narcos”?



• **Pojedynek na śmierć i życie: Felix Gallardo kontra Kiki Camarena. Kto wygra, dowiedzie się, oglądając serial „Narcos: Meksyk”.**

nych wątków ubocznych z udziałem całej plejady współpracowników Gallardo (mistrzowski popis aktorski Joaquina Cosio w roli Dona Nety), twórcom udało się jednak uniknąć syndromu telenoweli. Wszystko działa spójnie, dynamicznie i wręcz zachęca do tego, żeby serial obejrzeć za jednym zamachem (a na to platforma Netflix pozwala w pakiecie premium).

Pod względem aktorskim „Narcos: Meksyk” powala na kolana. W postać Miguela Ángela Félix Gallardo wcielił się meksykański aktor Diego Luna. Tropicielem jego narkotykowych śladów został z kolei Michael Peña, znany m.in. z kreacji w takich filmach, jak „Miało gniewu” czy „12 Strong”. Gallardo,

podobnie jak Escobar (który notabene pojawia się w połowie serialu), nie był postacią tuzinkową. Inteligentny do bólu, charyzmatyczny, przede wszystkim zaś nieprzewidywalny. Okres wesołego handlu „trawką” kończy się wraz z kokainą szmuglowaną z Kolumbii. Genialnie została naszkicowana w serialu mroczna część charakteru Gallardo. Jego wybuchowość, brutalność w napadach gniewu. Można dodać, iż właśnie kokaina załaziła resztki pozytywnych wysepek w jego prywatnym gwiazdzbiorze. Bryluje również Michael Peña w roli amerykańskiego agenta DEA, Kiki Camarena. To z pozoru introwertyk, w którym z odcinka na odcinek narasta wieść o jego śmierci. Walka z korupcją i biurokra-

cją rodzi demony, a te wbijają się jak igły pod skórę, drażąc korytarze bezsilności. W okolicach siódmego, ósmego odcinka uświadomiamy sobie, że oparte na faktach wydarzenia zmierzają nieuchronnie do tragicznego dla wszystkich finału. Nic już nie będzie takie samo.

Meksykański „Narcos” spójną akcją i wyrafinowaną stylistyką przypomina poniekąd europejski hit ostatnich lat: włoski serial „Gomorra”. Nie miałbym nic przeciwko temu, żeby po wyeksplorowaniu Ameryki, w przyszłości zawitać z „Narcos” również na Stary Kontynent. Ukrywający się przed neapolitańską mafią włoski dziennikarz Roberto Saviano wciąż ma wiele do powiedzenia. ▽

POLSKIE GRZYBOBRANIE



• „Piasek” i jego śmiech przez łzy. Zdjęcia: ARC



• Mural z Korą reaguje podobno na pory roku

MOCNE ZWIERZENIA PIASKA. Andrzej „Piasek” Piaseczny powoli urasta do rangi „maskotka Pop Artu”, na równi z niesamowitym i nieodświeżonym Justinem Bieberem. „Piasek”, który pojawia się w naszych lodówkach częściej od Roberta Lewandowskiego, zdradził ostatnio na łamach magazynu „Dobry Tydzień”, że „próbował prawie wszystko” (w odniesieniu do używek wszelkiej maści). „Brałem na prawdę twarde substancje. Był taki czas, że codziennie piłem” – czytamy w rozmowie. „Gdy po zejściu ze sceny trzeźwiałem, zaczynałem wkurzać się sam na siebie. Bo zdawałem sobie sprawę, że zachowałem się wobec widzów niejawnie, nieuczciwie. Eksperymentowałem do jakiejś trzdziestki, właśnie w czasach największej kariery. Później uświadomiłem sobie, że ćpanie nie prowadzi mnie w dobrą stronę”. Czyżby inspiracja dla twórców „Narcos”?

MURAL Z WIZERUNKIEM KORY. Zmarła w zeszłym roku Kora Jackowska doczekała się w Warszawie... muralu. Autor dzieła, Bruno Althamer, zapowiada, że mural będzie reagował na pory roku. – Będzie podlegał temu naturalnemu zegarowi, który bliski był również Korze – powiedział dziennikarza serialu. Kartograficzna informacja dla fanów Kory: mural powstał przy ulicy Nowy Świat 18/20.

MOZIL DLA UCHODZÓCÓW. Jak widać, nie wszyscy ślepo ulegają modzie nakazującej, iż „wszystko, co obce, jest mi obce”. Czesław Mozil pod koniec grudnia wziął udział w charytatywnym mini-koncercie, z którego dochód przekazano syryjskim uchodźcom z miejscowości Arsaf, którzy zimą są zmuszeni przetrwać w swoich namiotach. Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej przy tej okazji rozwinęło hasło „Czesław Śpiewa dla uchodźców. Wy też możecie się w to włączyć! Zaśpiewajcie z nami i pomożcie im przetrwać zimę w namiotach”. Pomożcie? **ODLICZANIE DO »WIEDZMINA«.** Jeszcze w tym roku fani „Wiedźmina” doczekają się emisji nakręconego z wielkim rozmachem serialu na podstawie książki Andrzeja Sapkowskiego. Szefowie platformy Netflix liczą na spory sukces i już w styczniu nieoficjalnie zdradzają plany na kolejne sezony. Jak czytamy w oficjalnej notatce prasowej, prace nad serialem rozpoczął się w maju ubiegłego roku. Za produkcję odpowiadają m.in. Tomasz Bagiński oraz Jarosław Sawko ze studia Platige Image. Sam pisarz współpracował z twórcami serialu jako konsultant kreatywny. W głównego bohatera wcielił się Henry Cavill, znany m.in. w roli Supermana.

NASZA TWÓRCZOŚĆ

Świąnto Barbórka

Do redakcji dotarła w tym tygodniu ciekawa korespondencja. Jej autor, Jan Branny, załączył „opowiadanie gwarowe, czysto górnicze, z sentymentem do czasów odległych i autentycznych wraz z przestrogą przed lekceważeniem zasad tajemnic podziemia”.

Szachta, jak jóm hawiryze maniuojm je kopalnóm. Ta naszo je kopalnóm wónglo. Tymu kopalnóm, bo sie tam kopie wóngli, a potom fedruje pod szachte a wozami na wyrch. Ni ma to jyny o fedrowaniu „czornego złota”, kierym sie hajucje w chałupie, a z kierego też werki okropencie kurzóm a smyndzóm. Też sie osi dobreo z tego wónglo do wycyckać w tych werkach z tym chymjódm. Muszynie ale pamiatć aji o przirodzie. Tym, że bebeszynie se pod nogami, a potom to trzepie aji ze szklónkami w kredynsie, to muszynie też pamiatć o smyndzie, kiery jak piszóm a godajóm w telewizorze a radiu, robi ty sklynikowe efekty. Przirode sie nie śmi zniewozać. Klejsi, zanim hawiryze farali do dotu, szychtmajstrich pocechofali a prawili co i kaj mająóm robić. A przedtym w cechowni wszecy rzykali, aby Świąnto Barbórka, ta patrónka hawiryzi, szczynśliwie po szychcie dokludzila ich do chałupy. Komunistóm, kierz drancowali a bebeszyl gýbke zymni, tym dar do żywota ludzi bij zabij, to było fuk, że po nich nic nie zbedzie. Wyciepali tóm patrónke hawiryzóm, a z hawiryrni stała sie maszyna do robinyo staranych boroków. Dzisio sie nie rzyko przed sfaraním, jyny tym hawiryz co eszcze wierzi w tóm patrónce sie pokrzyżuje. Fedruje sie eszcze kaj nie zawrzili szachte, ale kapke inaczej. Technika usporowala tej hawiryrki roboty kómbajnami, bagrami a hydraulicóm, aby hawiryze nie musieli stojki kantować a fajslým podbijać. Prziroda mo swoji tajmnicie a nejwinyncyj je jid pod zymiódm. Na szachtach u nas

Stonawska kopalnia

Bezbrzeżna boleść. Udręka niewyobraźnej chwili. Jednej iskierki Pożogi huraganu pędzącego w próżni miazdżystego górotworu na wieczność. Tętniące tży cierpienia w sercach.

Jan Branny



Grafika Dorota Branna

KORESPONDENCJA

Kolejny rok za nami

W piątek 28 grudnia w skrzeczónskim Domu PZKO odbyła się tradycyjna wigilijka, podczas której dostojnie pożegnano stary rok 2018 i uroczystie powitano nowy 2019 rok. Oczywiście nie zabrakło świątecznej udekorowanej choinki, a na stołach pojawiły się pomysłowo ozdobione świeczki. Pomysłodawcami i wykonawcami rodzinnej świątecznej sceny byli członkowie Koła – Mariella i Stanisław Górnikowicze. Program kulturalny otworzył chór mieszany „Hasło”, który pod batutą Ireny Szeligi zaprezentował wiązankę tradycyjnych kołęd, po czym 70 uczestników rozpoczęło wspólne śpiewanie. Poprzedzając tradycyjne łamanie opłatkiem przewodniczący Koła, Bogusław Czapek, podziękował wszystkim aktywiście za pomoc przy organizowaniu akcji i imprez Koła oraz przy utrzymaniu Domu PZKO, składając jednocześnie życzenia noworoczne wszelkiej pomyślności w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Także w tym roku wigilijka była połączone z spotkaniem z jubilatami Koła, którym oprócz urodzinowych gratulacji przewodniczący Koła Czesław Gałuszka wręczył skromne podarunki. Najstarszymi jubilat-



● Czesław Gałuszka, prezes Koła, składa życzenia jubilatce Helenie Grabowskiej. Fot. TADEUSZ GUZIUR

kami były 90-letnia Wiktoria Szewczyk oraz 85-letnia Helena Grabowska. Dla wszystkich jubilatów gościnnie wystąpił 8-osobowy zespół folklorystyczny „Olzanki” z Olzy. Zespół zaprezentował skrzeczónskim pezetkaowcom wiązankę kołęd, kilkanaście folklorystycznych piosenek, a także utwory patriotyczne.

Gości imprezy zaproszono na bal „W starym kinie”, który zaplanowano na sobotę 19 stycznia (początek o godz. 19.00) w sali restauracji „U Halału” w Skrzeczóniu. Do tańca będzie występował M-band Michał Veseły, a gościnnie wystąpi zespół taneczny „Suszanie”, działający przy MK PZKO Sucha Górna. (D.G.)

pre-teksty i kon-teksty



Krzysztof Łęcki

Wstyd i bezwstyd

Wstyd i bezwstyd w jednym stały domu. Przynam, że jest mi przykro, kiedy pomyślę, ile ważnych słów jest dziś nadużywanych, wykorzystywanych tak bardzo instrumentalnie, że przestają znaczyć cokolwiek. Takim słowem jest na pewno „przyzwoitość”. Przyzwoity jest po prostu ten, kto jest z nami, kto nie jest z nami – ten jest po prostu „podły”. Tak, tak, słowo – „podłość” także należy do listy słów o wytarzitych do cna znaczeniach. Podział taki ma mocno nieskomplikowaną konstrukcję cepa – ale na niektórych działa. Innym zdevaluowanym słowem w polskim dyskursie politycznym, a także niby-dyskusjach medialnych jest „wstyd”. Napisałem kiedyś, że Polska to taki kraj, w którym zbyt duża liczba ludzi, że stanowczo zbyt wielką ochotę, wstydzi się za innych, a jakoś nie widać chętnych, którzy by się wstydziły za własne, niezbyt chlubne postęпки.

Dziś chciałbym jednak zwrócić Państwa uwagę na nieco inny problem, też związany ze słowem wstyd. Tak, że „wstydem” to jednak trochę inna sprawa – niż z rzucanymi na przemian – „przyzwoitością” czy „podłością”. Otóż od czasu do czasu przypomina się znana stara maksymę francuskiego arystokraty La Rochefoucauda, że „hipokryzja to hołd złożony przez występki cnotcie”. W zasadzie nie do końca wiadomo dlaczego się tę elegancją formułę w ogóle dzisiaj przypomina. Wszak czasów dożyliśmy takich, że o tego typu hołdy niezwykle trudno. Dominująca atmosfera kultury, w której żyjemy, powoduje w zasadzie, że wstyd staje się zaledwie inwektywą – ceną, którą powinni zapłacić oponenti, przeciwnicy, wrogowie – ale my sami nie powinniśmy się wstydem przejmować, ba, powinniśmy się ze wstydu wyłeczyć.

Warto tu zwrócić uwagę na dość siemiężną sprzeczność w tak zarysowanym, wcale powszechnym, sposobie postępowania, bo rozumowaniem tego nie nazwę. Tak więc wstyd pełni rolę palki, która ma pogniebić innych, może nawet skłonić ich do zmiany postępowania, na takie, które „zawstydzaczom” odpowiada. Natomiast – myślą pewnie zawodowi „zawstydzacze” w swoim gronie, tak w ogóle, to tylko dumnie, kmiotki dają się zawstydzić. Zawodowych „zawstydzaczy” zawstydzić nie sposób. Oni jeśli się wstydzą, to nigdy za siebie, chętnie na to wstydzą się za miliony innych. To pewnie dlatego tak często wyczuwam fałszywy patos, kiedy ktoś stara się kogoś zawstydzić, czy – a to o wiele bardziej częsty przypadek – kiedy rzucając komuś w oczy słowo „wstydi!” i szerzenie się bezwstydu są tylko widocznymi efektami zmian na gorsze, w które bez większego oporu wchodzi współczesna kultura i – nie

mniej – współczesne społeczeństwo. Tak, czy owak – to tylko awers i rewers tej samej monety.

Zastanawiająco wielu ludzi ostentacyjnie wstydzi się dzisiaj za innych, niekiedy wstydzi się nawet za miliony (powiedziaby wieszczę) i to wstydzi tak chętnie, jakby ze zboląłą miną czerpała z tego jakąś perswersyjną satysfakcję. Może to zresztą tylko zwykła hipokryzja. Ale czy nie towarzyszy jej przypadkiem niewypowiedziane rozgrzeszenie samego siebie? I to bez rachunku sumienia, o pokucie i postanowieniu poprawy nie wspominając? Oto wstydząc się za innych, w którym zbyt duża liczba ludzi, że stanowczo zbyt wielką ochotę, wstydzi się za innych, a jakoś nie widać chętnych, którzy by się wstydziły za własne i swoje często niezbyt chwalebne postęпки.

Zostawmy politykę. Przejdźmy do dziedziny budżetowej w naszym kraju nie mniejsze niż polityka emocje – idźcie o piłkę nożną. Szperając w starych gazetach właśnie w świecie piłkarskim znalazłem krystaliczny wręcz przykład bezwstydu. Dwa lata temu w przedostatniej kolejce piłkarskiej ekstraklasy zagrożona spadkiem drużyna chorzowskiego Ruchu grała w Gdyni z równie zagrożonym zespołem Arki; żeby zachować arytmetyczne szanse na utrzymanie „niebiescy” z Chorzowa musieli mecz wygrać. Zaczęło się dla chorzowian dobrze – od prowadzenia 1-0. Ale niedługo potem piłkarz Arki Rafał Siemaszko wypycha – niemal ostentacyjnie („cała Polska to widziała”) – ręką piłkę do bramki Ruchu. Nie będę komentował decyzji sędziego, który w ten sposób zdobytego gola dla Arki uznał. Interesuje mnie co innego.

Idzie mi o pomocowe wypowiedzi strzelca i trenera gdyniejskiej drużyny. – Jest mi trochę wstyd, ale Thierry Henry (słynny piłkarz francuski, legenda Arsenalu Londyn – przyp. K.Ł.) też kiedyś strzelił gola ręką. Wszyscy mu to zapomnieli i myślę, że mi też zapomną – mówił Siemaszko w przerwie meczu przed kamerami Canal+. Trener Arki poszedł o krok dalej. – Siemaszko zagrał ręką, co dało nam

Czasami, w których nagrody fair play będą traktowane, jak nagrody dla frajerów, a liczba osobników, którzy wstydzą się, ale tylko i wyłącznie za innych – dobrze nie rokuja

stroje – oświadczył bez cienia zażenowania szkoleniowiec. Cóż powiedzieć... Parę lat temu w meczu czołowych drużyn włoskiej ekstraklasy Lazio i Napoli przy stanie 0-0, najlepszy strzelec finałów mistrzostw świata w piłce nożnej Mirosław Klose w olbrzymim zamieszaniu podbramkowym uderzył piłkę ręką. Ta wpadła do bramki – i sędzia uznał gola. Tyle, że Klose powiedział sędziemu, że bramka została zdobyta nieprawidłowo – i ten swoją decyzję anulował. Ktoś powie i co? – Klose, frajer jeden, jego Lazio przegrało ważny mecz. No właśnie – a Siemaszko i jego Arka dzięki bezwstydu wytrzymała się w polskiej, pozał się Boże, ekstraklasie. Gra w niej do dzisiaj, a Ruch tuła się po drugoligowych boiskach. Śmierć frajerom? No cóż, czasy, w których nagrody fair play będą traktowane, jak nagrody dla frajerów, a liczba osobników, którzy wstydzą się, ale tylko i wyłącznie za innych – dobrze nie rokuja. ▲

RESJOTIS /168/



Jarosław Jot-Drużycki

Pierwszy dla »informacyjcy popospolitey«

Dokładnie wczoraj polskiemu dziennikarstwu stuknęło 358 lat. Oto 3 stycznia 1661 roku w Krakowie spod pras drukarskich wyszedł pierwszy numer pierwszej polskiej gazety, która zwała się „Merkuriusz Polski”. Dla niezorientowanych podano jeszcze w podtytule wyjaśnienie: „Dzieie wszystkiej Hiszpanie w sobie zamykający dla Informacyjcy popospolitey”. Ale już w kolejnym wydaniu tego mota nie było, a tygodnik wychodził jako „Merkuriusz Polski Ordynaryjny”. A kiedy okoliczności wymagały tego, by ukazał się jakiś numer nadzwyczajny, to wówczas pojawiała się słówka „extraordinaryjny”.

Tytuł gazety odwoływał się do Merkurego (rzymskiego odpowiednika Hermesa), boga przynoszącego wieści z daleka. A założycielem, wydawcą i redaktorem „boskiego merkuriusza” był Jan Aleksander Górczyn (1618-95), pisarz, rytmownik i kompozytor. We wspomnianym numerze ukazał się wstęp jego autorstwa, w którym dokładnie opisywał, jakie stawia przed sobą i swoim przedsięwzięciem cele:

„Ten jest, że tak rzekę, iedyny pokarm do wćipu ludzkiego, umieć i wiedzieć iák nawięcy: tym się karmi, tym się cieszy, tym się kontentuje. Między wiadomościámi zaś rzeczy różnyh, żáraz po Bogu, náyprzewieszniemye ma, y náypotrzebniejsza człówiekowi: cognitio rerum, & actionum humanarum, (łac. poznanie rzeczy i czynów ludzkich) która náyłatwiej podawa Historia, iáko mater prudentie, & magistra vitæ (łac. matka rozsądku i nauczycielka życia). Tá przykłądami i doświadczeniem uczy, przestżega, nápomina, strofuje, y umiejętność spraw ludzkich y postępkow czyni. Lecż Historia stáryh názybt y niepámiętnyh wiekow nie jest do tego ták skuteczna, iáko tych, ktore nam są bliższe. Insze bowiem czásy, co raz insze niosą obyczáie; & experientia non acquiritur (łac. a doświadczenia się nie dziedziżczy), tylko ex similitudine temporum & morum (łac. przez porównanie czasów i obyczajów nabywa).

Ztądże nie nágániają podobno, lubo nową dotąd Polszcze, rzecż przed się biorę, gdy m umysłi wieku terażniejszego wiadomości, przykłądem obcych narodow, co tydzień do druku podávác y ile zdolność mojá znieśie, informowác doskonále, co się się godnego wiedzienia, ták w Oyczyźnie, iáko y po świecie wszystkim, á miánowicie w Europie, y Chrześciánstwie, dzieie: Rozumięác, że tá pracą moją nie tylko curiosis & politioribus ingenýs (łac. docieklwym i co bardziej kształconym umysłóm) wygodzę y usłużę, y oraz do uznánia y uwági rzeczy wielkich, ad prudentiam civilem, ad consilia solida capiendi (łac. do mądrości obywatelskiej i do solidnych rad koniecznego zdobycia), tákimi wiadomościámi drogę otworzę: ále też de hac Patria benę merebor (łac. z tego powodu Oyczyźnie w sposób właściwy się przysłużę), gdy iey res gæstas (łac. dzieje) godne potomney pámięci, do postronney podávác będę wiadomości.

Záczynam to tedy, day Boże szczęśliwie, od początku Roku tego 1661. á záczynam słusznie od potrzebney bárzo informacyjcy de presentium rerum omnium statu (łac. o obecnym stanie wszechrzeczy): áby Czytelnik, ktoryby tego był minus peritus (łac. mniej doświadczony), ná samym wstepie przeyżrzał się in Europæ politia (łac. w kształcie politycznym Europy), y ztąd brał oświádenie dálszych wiadomości, ktore co tydzień continuare (łac. kontynuowác) zechce”.

I tak z pierwszego numeru „Merkuriusza” ów „mniej doświadczony” czytelnik dowiadywał się, jak to się rzeczy na naszym kontynencie mają: „Zásiada ná Stolicie Apostolskiej Oćiec święty ALEXANDER (1599-1667) tego imienia VII, obrány po zeszcziu INNOCENCIUSZA X. (Innocentego X, 1574-1655) ná początku Roku 1655. (...) We Włoskiej ziemi, zá pokoim między Hiszpanem á Fráncuzem zawártym (mowa o pokoju pirenejskim z 1659, który zakończył dwudziestoczeroletnią walkę na pograniczu francusko-hiszpańskim – przyp. Jot), ustáły wszystkie te woyny, które dependency miály (tj. zależały – przyp. Jot) od wyżey miánowanych dwuch Monárchow, to jest, w Páistwie Medyoláńskim, Sábaudzkim, y Monferráckim. Zostáło jednák około Medyolanu niemáło Hiszpańskiego ludu, którego część rychlo potym postáno morzem do Hiszpaniey, á ostátek máją na Wiosnę támeż wypráwić, y záżyć go ná rekupeacyjá (odzyskanie – przyp. Jot) Korony Portugálskiej”. Trzeba wiedzieć, że w 1640 r. Portugalia ogłosiła niepodległość od Hiszpanii, z którą wcześniej była związana unią personalną. „Rekuperacya” się jednak nie powiodła, bo...

„Ale nie ubiegájm faktów. Mamy rok 1661. „Co się tknie Rzeczy Niemieckiej; Cesárzem Chrześciániskim terażniejszym jest LEOPOLDUS (1640-1705) tego imienia PIERWSZY, á z Domu Rákuskiego Trzynasty, ná Walney Elekcyje w Fráń克福cie, Roku 1658, obrány”. Natomiast „we Fráncyey Pánuje LUDOVICUS XIV. (1638-1715, słynny „Król Słońce” – przyp. Jot), od lat 17, to jest po śmierci żáraz LUDWIKA XIII. (1601-43) Oycá będą. Po pomienionym pokoju Pireneyskim, onego potwierdzájąc, pierworodną Corkę Krola Hiszpańskiego (czyli Marię Teresę Austriackę, 1638-83 – przyp. Jot) wziął in Matrimonium. Woyská wielkie co miał, odpráwiwszy mniey potrzebne, ostátek ták rozdzielił; Jednę część posádził ná gránicách Kátalónskich; Drugá część á na Niderláńdkich; Trzeciá nád Kánałem Angielskim (La Manche – przyp. Jot); Czwartá trzyma w Alszácy ex vi Federis cum Principibus ad Rhenum (łac. na mocy przymierza z Książętami Reńskimi; mowa o pokoju westfalskim 1648 – przyp. Jot); á Piątá posłał do Kándyey (Kandia, obecnie Heraklion – przyp. Jot) ná posilek Wenetom (Weneccjanom – przyp. Jot) przećiwko Turkom, dawszy im zá Wodzá Xiążęćá Almerygá de Este (Almerico d’Este, 1641-60), Brátá rodzzonego Xiążęćá Mutynskiego (czyli Alfonsa IV d’Este, 1634-62, księcia Modeny i Reggio – przyp. Jot)”.

I przytaczal dalej Górczyn informacje o pozostałych krajach, w tym również tych pozaeuropejskich. „Krol Perki SCHACH Abas (1632-66) in altissima pace (łac. w najgłębszym pokoju) żyje; co nie záwsze się tráfiło iego Antecessorom (poprzednikom – przyp. Jot), którzy miáwszy Páństwo swoie półożone między dwiema Wielkimi Potentátami, to jest, między Cesárzem Turckim, á Magnum Mogorem (łac. Wielkim Mogolem), rzádko kiedy nie mieli, lubo z iednym, lubo z drugim, iáká do decydowánia kontrowersyá”.

I jeszcze parę słów o Moskwie, o Rzeczypospolitej, o Turcji, o Chanacie Krymskim i państwach Skandynawii. Summa summarum pierwszy numer „Merkuriusza” był jakby wstępem do książki, której kolejne karty, pisane przez ówczesne wydarzenia, ukazywały się co tydzień przez ponad pół roku. A było tych kart (czyli numerów) czterdzieści i jeden.

PS. Dziękuję pani dr Aleksandrze Golik-Prus z Książnicy Cieszyńskiej za pomoc w tłumaczeniu zwrotów łacińskich. ▲

SŁOWA Z KAPELUSZA /64/



Joanna Jurgala-Jureczka

Od nowa

Nowy Rok. Tamten pożegnaliśmy, witać my nadzieję, że wszystko się odrodzi, będzie przynajmniej tak dobre, jak było. I znacznie się od nowa. A skoro o odnowie mowa, gabinety SPA proponują nam odnowę nie tylko ciała. Czemu nie skorzystać, skoro będziemy młodszy, pełni blasku, zadowolony z siebie. Odrestaurowani. Prawie nowi. Jak po renowacji.

Skorzystałam. I to nawet więcej niż jeden raz. Twarz, paznokcie... Ale masaż całego ciała? Czemu nie. W Gdańsku w hotelu skusił mnie poetyczny i obiecujący złote góry opis „Wyprawy w głąb ziemi”. Proponowano peeling ciała z sauną parową, zabieg odzwyczo-relaksujący, niezwykle komfortowy w odczuciach. Obiecywano, że dzięki aromatycznemu miodowo-migdałowemu balsamowi, moja skóra będzie odżywniona i zregenerowana, a jeśli zaufam, będzie też niewiarygodnie miękka, jedwabna i pełna blasku. Oferowano mi podczas zabiegu luksus, relaks i odżywianie naskórka.

– Wchodzę w to – pomyślałam. I weszłam. Zaufałam, bo w zamian miałam mieć te wszystkie obiecane złote góry. I wcale nie zamierzam napisać, że obietnice się nie spełniły. No, może nie wszystkie. Może nie do końca, ale sama sobie byłam winna.

W gabinecie zapachowe świece, przyćmione światła i relaksacyjna muzyka. Pani, która się mną zajęła, mówiła przyciszonym głosem. Mówiła naprawdę niewiele. Wcierała po kolei, co trzeba, gdzie trzeba i masowała. Muzyka sączyła się dyskretnie gdzieś ze ścian, zapach pachniał... Mogłam się poddać tej cudownej atmosferze, zamknąć oczy i odnowić się, zregenerować, odrestaurować...

Coś mnie jednak podkuśiło, żeby rozmawiać z nią, mówiąc przyciszonym głosem młodą kobietą. Bardzo lubię rozmawiać z ludźmi, słuchać ich historii. Zapylałam więc, jak jej się mieszka, pracuje, żyje. I chyba wywołałam jakiejś emocjonalnej tsuny. Pani zaczęła mi opowiadać, jak bardzo wnerwia ją mąż i jego mamusia. I już nie przyciszonym głosem. Najpierw zreferowała mi sprawę męża, potem zajęła się teściową.

Mąż: – Przychodzi z pracy, zdejmuje skarpetki i zostawia byle gdzie. Pies to potem rozleka po domu i chowa pod tapczan, albo za szafę. I wyciąga taką skarpetę, kiedy na przykład są goście. Masakra!

– Nigdy nie zamyka gazety, kiedy ją przeczyta. – Siedzi w łazience wieki. – Hduje papugi na strychu, śmierdzi to cholerstwo, ale on je kocha.

– Chrapie. Już nauczyłam się gwizdać. Pomagało, ale od jakiegoś czasu nie pomaga, nie mogę czasem zmużyć oka.

– Kicha siedem razy pod rząd, jak jakieś zwierzę. Wstyd przed ludźmi.

– Kiedy wraca z imprezy pod wpływem, nie wolno mu powiedzieć, że jest pod wpływem, bo się obrazi.

– Ma swoje ulubione czerwone spodenki z czasów liceum. To już od dawna wypłowiwała szmata, ale nie pozwoli wyrzucić. Kiedy wyrzuciłam, zawył z rozpaczy i grzebał w śmieciach, aż znalazł.

Teściowa: – Zwariowała. Teś przeniósł się na tamten świat, a ona teraz zaczyna żyć. Maluje się, chodzi wypindrzona jak nastolatka. Zakochała się podobno! Żeby się wnukami zajął, to nie! Myśli, że jest młoda! Jasne! Młoda! Stara jak wykopalisko! I na dyskotekę poszła! Stara krowa! Ma już pięćdziesiąt lat!

Koniec cytatów.

Nie muszę dodawać, że do kategorii starych krow już się wtedy zaczęłam właśnie zaliczać z powodu wieku. Mniejsza z tym. Na dyskotekę akurat ostatnio szczęśliwie nie byłam, więc nie czułam się jakoś specjalnie winna. Ale w środku młodej masażytki był już taki poziom złości na wszystkie życie niewszczęścia, że musiała to jakoś uzewewnętrznić. Więc wmasowała we mnie całą listę zarzutów wobec męża i teściowej. O relaksie już nie mogło być mowy.

Ale rozuimię – czasem trzeba się wygadać. I odnowić. Więc życząc czytelnikom „Głosu”, żeby w 2019 roku było wszystko od nowa. Pięknie, bajecznie i na bogato. Dosłownie i w przenośni. Niech się darzy i mnoży. A gdyby coś było nie po naszej myśli, życząc, żeby się znalazł ktoś, kto przynajmniej wysłucha. I zrozumie. ▲

REKLAMA

CATERING ZARELKO

Zaproś Żaretko na wesele

100% Gwarancja smaku

POWIEDZ „TAK!” WYŚMIENIANYM POTRAWOM

+48 660 357 077 | www.cateringcieszyn.pl



POLECAMY W TELEWIZJI

Zaolzie
Środa 9 stycznia,
godz. 18.25

Powstanie Wielkopolskie
Czwartek 10 stycznia,
godz. 12.25



PIĄTEK 4 STYCZNIA

7.25 Domisie (dla dzieci) **7.55** Pytanie na śniadanie **8.45** Panorama **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.35** Halo Polonia **12.25** Krótka historia. Początek zimnej wojny **12.35** Wiadomości **12.50** Wschód. Czy śni wam się Wilno... **13.10** Na sygnale (s.) **13.45** Nad Niemnem **14.50** Uwikłani. Nina - krok od śmierci **15.40** Turystyczna jazda. Region Turiec i Zuberec **15.55** Korona królów - taka historia **16.30** Baw się słowami. Podróżowanie **16.55** Domisie (dla dzieci) **17.20** Krótka historia. Adolf Dymśa **17.30** Teleexpress **17.55** Okrasa lamie przepisy. Tajemnice domowej kielbasy **18.25** Kapitał polski **18.45** Spis treści. Eugeniusz Małaczewski **18.55** Wszystko przed nami **19.25** Kierunek Zachód **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem **21.45** Polonia 24 **22.05** Halo Polonia **22.40** Korona królów - taka historia **23.10** Focus on Poland (8) **23.30** Wielkopoleanie śpiewają Niepodległej - koncert.

SOBOTA 5 STYCZNIA

8.10 Turystyczna jazda. Region Turiec i Zuberec **8.20** Krótki film o Warszawie. Warszawskie gwiazdy **8.35** Sposób na Aleybiadesa **9.30** Teleranek **9.50** Baw się słowami. Żegnamy jesień **10.20** Studio Raban **10.50** Polonia 24 **11.05** Halo Polonia **11.45** Okrasa lamie przepisy. Tajemnice domowej kielbasy **12.15** Przed-szkole Plus. Szopka narodowa **12.55** „Drogi wolności” - tajemnice filmowego planu **13.15** Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem **14.10** Wielkopoleanie śpiewają Niepodległej - koncert **15.30** Prywatne życie zwierząt. Wierność **16.00** Kulturalni PL **17.00** Słownik polsko@polski **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (s.) **18.50** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Drogi wolności. Oberwanie chmury **21.50** Szczęśliwego Nowego Jorku **23.30** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych.

NIEDZIELA 6 STYCZNIA

6.35 Czerdziestolatek (s.) **7.35** Prywatne życie zwierząt. Wierność **8.00** Lajki! **8.20** Sto minut wakacji **9.25** Supelkowe ABC **9.40** Król Maciuś Pierwszy **10.00** Baw się słowami. Mikolaj Kopernik **10.25** Ziarno. Trzej Królowie **10.55** Wolny ekran **11.45** Czemuś się dzisiaj weseleć nie mamy **11.55** Transmisja Orszaku Trzech Króli **12.00** Aniol Pański **12.15** Transmisja Orszaku Trzech Króli **13.50** Witaj, mała gwiazdka **14.45** Czerdziestolatek (s.) **15.45** Muzyczna scena Halo Polonia **16.00** Zakończaj się w Polsce. Konstancin-Jeziorna **16.30** Leśniczówka (s.) **17.30** Teleexpress **17.35** Wolny ekran **17.55** M jak miłość (s.) **18.50** Oczy w oczy **19.25** Borówka skrzat wyrusza w świat. Białowiecki Park Narodowy **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Pensjonat nad rozlewiskiem **21.40** Ja wam pokażę! **23.45** Polska pomaga - Pomoc dla Syrii.

PONIEDZIAŁEK 7 STYCZNIA

7.40 Król Maciuś Pierwszy. Ja zazdrośny...?! **7.55** Pytanie na śniadanie **8.45**

Panorama **8.50** Pytanie na śniadanie **11.00** Kulturalni PL **12.00** Racja stanu **12.25** Krótka historia. Adolf Dymśa **12.35** Wiadomości **13.10** Barwy szczęścia (s.) **13.45** Pensjonat nad rozlewiskiem (s.) **14.40** Oczy w oczy. Robert Moskwa **15.15** Polacy w Panamie **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów **16.25** Żywy Bałtyk. Podwodne królestwo Bałtyku **16.55** Supelkowe ABC **17.10** Król Maciuś Pierwszy. Ja zazdrośny...?! **17.20** Krótka historia. Nikola Tesla **17.30** Teleexpress **17.55** Niedziela z... Barbara Krafftówną **18.40** Pod Tatrami **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Nad Niemnem **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Doręczyciel (s.) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** Operacja „Gryf”.

WTOREK 8 STYCZNIA

7.55 Pytanie na śniadanie **8.35** Pogoda **8.45** Panorama **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia. Nikola Tesla **12.35** Wiadomości **12.50** Nad Niemnem (s.) **13.10** Barwy szczęścia (s.) **13.45** Drogi wolności. Oberwanie chmury **14.45** Operacja „Gryf” **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów **16.25** Sonda 2 **16.55** Margolcia i Miś zapraszają dziś **17.10** Przyjaciele lasu **17.20** Krótka historia. Polska Siła Zbrojna **17.30** Teleexpress **17.55** Szlakiem Kolberga. Barbara Kinga Majewska **18.25** wojsko-polskie.pl **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Magazyn z Wysp **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Ojciec Mateusz 19 (s.) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** Ocaleni.

ŚRODA 9 STYCZNIA

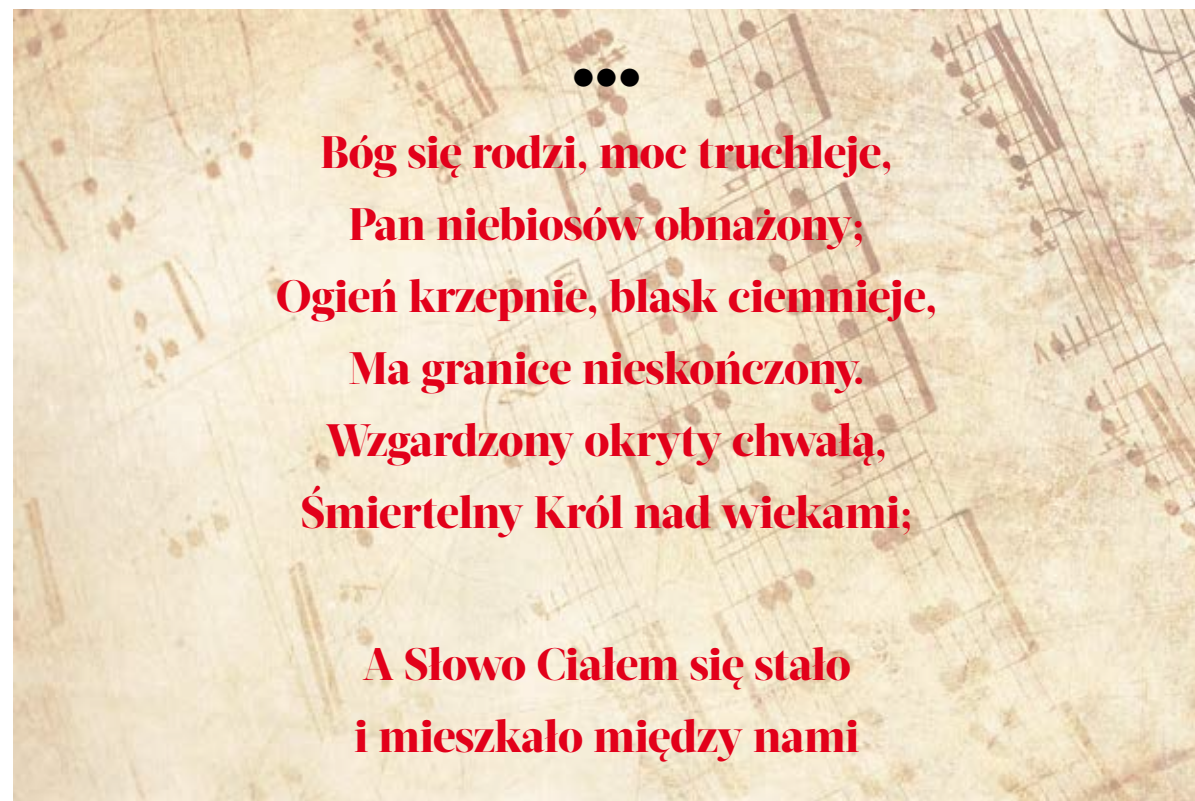
7.55 Pytanie na śniadanie **8.45** Panorama **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia. Polska Siła Zbrojna **12.35** Wiadomości **12.50** Magazyn z Wysp **13.10** Barwy szczęścia (s.) **13.45** Doręczyciel (s.) **14.40** Narodziny polskich skrzydeł **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów **16.25** Astronomiam. Planety karłowate **16.55** Baw się słowami. Mikolaj Kopernik **17.20** Krótka historia. Powstanie Wielkopolskie **17.30** Teleexpress **17.55** Chuligan literacki **18.25** Zaolzie **18.40** Krótki film o Warszawie **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Wilnoteka **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Londyńczycy (s.) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** Narodziny polskich skrzydeł.

CZWARTEK 10 STYCZNIA

7.55 Pytanie na śniadanie **8.45** Panorama **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia. Powstanie Wielkopolskie **12.35** Wiadomości **12.50** Wilnoteka **13.10** Barwy szczęścia (s.) **13.45** M jak miłość (s.) **14.40** Londyńczycy **15.30** Pod Tatrami **15.45** Wiadomości **15.55** Korona króla **16.25** Spis treści. Tadeusz Różewicz **16.35** Wschód **16.55** Zwierzątki Czytaki **17.10** Żubr Pompik. Tropy na śniegu **17.20** Krótka historia. Eugeniusz Bodo **17.30** Teleexpress **17.55** Racja stanu **18.20** Barwy szczęścia (s.) **18.45** Dobranocka **19.00** Msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej **20.15** Wiadomości, pogoda, sport **21.00** Uwikłani. Agnieszka - w spirali długu **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.25** Polacy w Panamie.

Ponad 500 kołęd

Kołędy śpiewamy nie tylko w czasie świąt Bożego Narodzenia, ale praktycznie do 2 lutego. „Kurier Galicyjski” przepętał na tę okoliczność Mariusza Olbromskiego, dyrektora Muzeum Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku (województwo mazowieckie).



Czy mimo tego, że istnieje duża liczba kołęd, to tylko nieliczne z nich zapisały się w polskiej tradycji bożonarodzeniowej?

– Narodziny Jezusa inspirowały wielu poetów, pisarzy, myślicieli od zarania naszej kultury chrześcijańskiej. Tak powstawały teksty kołęd. Dziś wielu znawców podaje, że istnieje ich ponad 500. Autorzy tych najdawniejszych pozostały przeważnie nieznanymi. Tak rzadko wiemy przez kogo był napisany tekst i muzyka. Pomimo dużej liczby kołęd, tylko nieliczne zapisały się w polskiej tradycji bożonarodzeniowej. Warto zatem przypomnieć, że twórcami dwóch krótkich film o Warszawie **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Wilnoteka **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Londyńczycy (s.) **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Focus on Poland **23.30** Narodziny polskich skrzydeł.

No właśnie. Do najpopularniejszych polskich kołęd należy „W żłobie leży”. W jednych źródłach podawany jest autor bezimienny, a w drugich tekst przypisywany jest ks. Piotrowi Skardze. Jak jest naprawdę?

– Śpiewana powszechnie od czasów renesansu kołęda „W żłobie leży” przypisywana jest jednemu z najwybitniejszych w dziejach kultury chrześcijańskiej w Polsce pisarzowi, teologowi, żarliwemu kaznodziei, mistrzowi prozy retorycznej – Piotrowi Skardze. Pewnie nie bez przyczyny – właśnie Jemu. Melodia kołędy nawiązuje do polobna koronacyjnego króla Władysława IV.

Kto był twórcą królowej polskich kołęd „Bóg się rodzi, moc truchleje”, nazywanej również niekiedy hymnem bożonarodzeniowym?

– Tę piękną kołędą napisał Franciszek Karpiński, twórcą jednego z nurtów w literaturze polskiej okresu oświecenia zwanego sentymentalizmem, jeden z najwybitniejszych twórców okresu schyłku Rzeczypospolitej. Karpiński urodził się na Pokuciu w Hołskowie w 1741 roku, w połowie drogi między Kołomyją i Stanisławowem. W wieku dziesięciu lat został oddany do kolegium jezuitów w Stanisławowie, a potem studiował w ich akademii we Lwowie. Tam właśnie uzyskał stopień doktora filozofii. Czyli był również związany z jezuitami i Kresami. Karpińskiego nazywano także „Poetą serca”, był twórcą „Pieśni nabożnych”, wśród nich właśnie słów do pieśni bożonarodzeniowej „Bóg się rodzi, moc truchleje”, a także śpiewanej powszechnie pieśni „Kiedy ranne wstają zorze”. Twórczość Karpińskiego jest bardzo różnorodna, to między innymi erotyki, sielanki, elegie, utwory patriotyczne i historyczne. Miała ona charakter nowatorski, stała się później dla romantyków wzorem, zachwycał się nią Adam Mickiewicz, który bardzo pochlebnie o niej mówił w swoich paryskich wykładach.

Stanisława Augusta Poniatowskiego. Karpiński był bowiem bliskim współpracownikiem monarchy. Dopiero później pierwsze słowa „Bóg się rodzi” stały się tytułem tej pieśni bożonarodzeniowej, wówczas zaśpiewano ją w kościele farynym w Białymstoku. Franciszek Karpiński napisał ten tekst na zamówienie żony marszałka wielkiego koronnego Stanisława Lubomirskiego – Izabeli Lubomirskiej z Czartoryskich, podczas pobytu w Dubiecku nad Sanem pod Przemysłem. Do dzisiaj istnieje tam piękny pałac, w którym przebywał. Przed frontonem tego pałacu istnieje rzeźba przedstawiająca najświeższego gościa w dziejach tego zamku – Franciszka Karpińskiego.

Franciszek Karpiński, jak wiemy, uczył się w kolegium jezuitów we Lwowie. Czyli kolejna wspaniała postać związana ze Lwowem i Kresami...

– Zgadzam się z panią. Nie ma historii Polski bez historii Kresów. Bez dziejów polskiej kultury i literatury, która na tym terenie przez kilkadziesiąt lat wspaniale się rozwijała. Wracając natomiast do Karpińskiego, najpierw próbował pracy w pałacu lwowskiej, potem był gubernierem w rodzinie Ponińskich w Zahajopolu na Pokuciu w pobliżu Kołomyi, a następnie był sekretarzem księcia Adama Czartoryskiego w Warszawie, związał się z dworem ostatniego króla Polski. Wspierał prace Komisji Edukacji Narodowej i dzieło Sejmu Czteroletniego. Pod koniec życia nabył wieś Chorowoszczyzna, gdzie spędził resztę życia gospodarując i pracując razem z chłopami. Tam zmarł w 1825 roku, a grób jego znajduje się w Kraśniku, dziś na terenie Białorusi.

„Bóg się rodzi, moc truchleje” jest najczęściej śpiewaną kołędą na pastercie w kościołach, także w domach podczas Wigilii, jak również na spotkaniach opłatkowych w okresie Bożego Narodzenia. Czy wiemy coś więcej na jej temat?

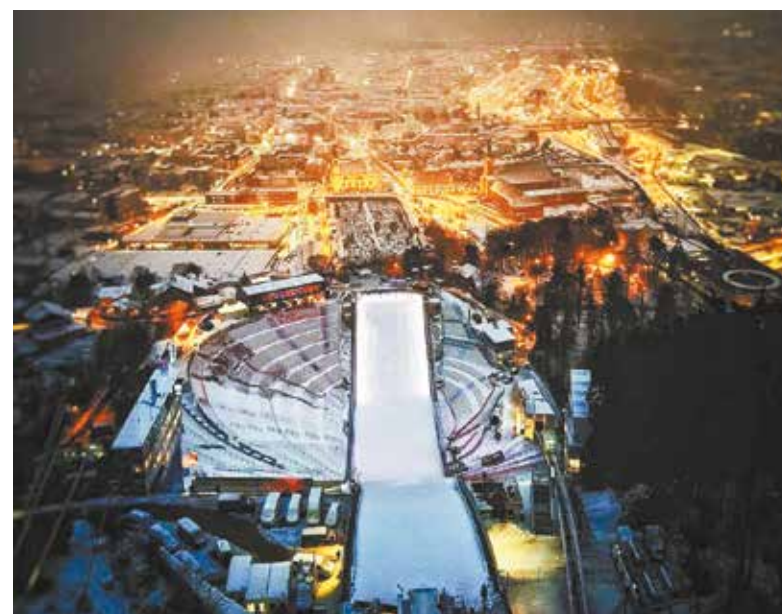
– Ta kołęda pierwotnie nosiła tytuł „Pieśń o narodzeniu Pańskim” i wchodziła w skład zbioru „29 Pieśni nabożnych”, wydanego w 1792 r. przez ojców bazyliańców z klasztoru w Supraślu. Warto dodać, że cały ten tom wierszy powstał z inspiracji ostatniego króla polski

„Kurier Galicyjski”/UKRAINA

S P O R T

Karty rozdaje dziś Innsbruck

To jedno z najbardziej imponujących miejsc na sportowej mapie świata. Skocznia w Innsbrucku, z progu której widać... cmentarz, a także prawie całe miasto, jest gospodarzem trzeciej odsłony Turnieju Czterech Skoczni. Wczorajsze kwalifikacje stały się tupem Japończyka Ryoyu’a Kobayashiego. Najlepszy z Polaków, Dawid Kubacki, zajął 7. miejsce, Stoch 24., Wolny 28., Żyła 31., a Hula 34. Tych Polaków zobaczymy w dzisiejszym konkursie.

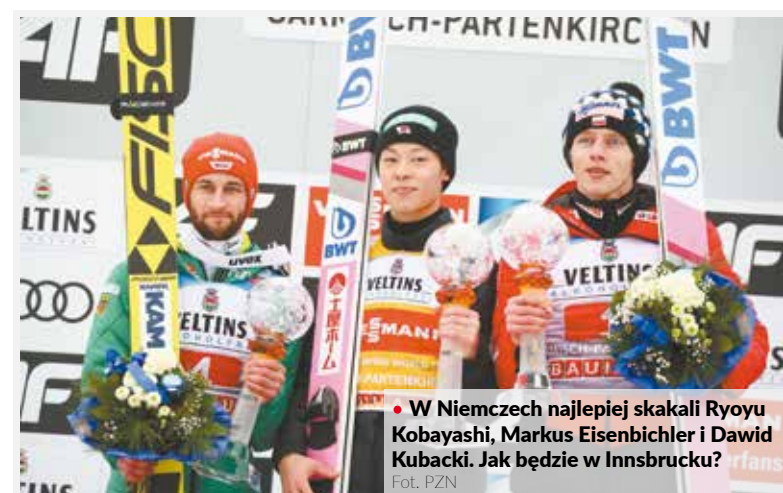


• Ze skoczni w Innsbrucku rozciąga się wspaniały widok na miasto. Fot. PZN

Janusz Bittmar

Wszystko jest jeszcze sprawą otwartą. Nie składamy bronii – tak skomentował pierwsze dwie odsłony Turnieju Czterech Skoczni z punktu widzenia polskich ambicji skoleniowiec kadry Stefan Horngacher. W Nowy Rok podczas zawodów w Garmisch-Partenkirchen najlepszy z Polaków, Dawid Kubacki, zajął trzecie miejsce. Taką samą lokatę Kubacki w zajmuje również w klasyfikacji Turnieju Czterech Skoczni – tuż przed piątkowym występem w austriackim Innsbrucku. – Dostаем wiele lekcji, a teraz staram się z nich korzystać. Dlatego z pełną odpowiedzialnością mogę powiedzieć, że uważam się za lepszego zawodnika niż rok temu – ocenił występy w Oberstdorfie i Ga-Pa Dawid Kubacki, który w obliczu słabszej formy Kamila Stocha i Piotra Żyły trochę sensacyjnie został liderem polskiej ekipy podczas świąteczno-nowo-

rocznego prestiżowego konkursu. – O sukcesach decydują drobne czynniki. Wystarczy odrobnie silniejszy lub słabszy wiatr, niewielka różnica w prędkości na progu i to może wszystko zmienić. Pocekam zatem na Innsbruck – prognozuję Horngacher. Trzeci przystanek w Turnieju Czterech Skoczni była najtrudniejszy. Pod presją oczekiwań skaczą zwłaszcza zawodnicy na czołowych miejscach w klasyfikacji generalnej. Prowadzący w turnieju Japończyk Ryoyu Kobayashi będzie chciał potwierdzić dziś dominację w całym sezonie. Tuż za jego plecami znajduje się Niemiec Markus Eisenbichler, zerkający nerwowo na peleton prowadzony przez Dawida Kubackiego. Za Polakiem ustawił się Andreas Stjernen (Norwegia) i Roman Koudelka (RC). Czeski skoczek Roman Koudelka po latach niepowodzeń odzyskał blask, we wtorek otarł się o podium przegrywając nieznacznie z Kubackim.



Klasyfikacja generalna TCS

1. Ryoyu Kobayashi (Japonia) 548,9 pkt., 2. Markus Eisenbichler (Niemcy) 546,6, 3. Dawid Kubacki (Polska) 526,0, 4. Andreas Stjernen (Norwegia) 523,5, 5. Roman Koudelka (RC) 518,2, 6. Kamil Stoch (Polska) 516,8, 7. Timi Zajc (Słowenia) 514,7, 8. Piotr Żyła (Polska) 509,6, 9. Stephan Leyhe (Niemcy) 509, 10. Daniel Huber (Austria) 504 pkt.

– Wylizałem się z kłopotów zdrowotnych, które przyhamowały mnie w Wiśle. Od początku sezonu czułem jednak, że to może być powrót do dobrego skakania – stwierdził Koudelka. Dopiero na szóstym miejscu w klasyfikacji generalnej TCS znajduje się zwycięzca poprzednich dwóch edycji, Kamil Stoch, który nie składa bronii nawet po przeciętnych występach w Oberstdorfie i Garmisch-Partenkirchen. Cały sztab reprezentacji Polski zastanawia się, jak pomóc Kamilowi. Nawaligicznym punktem w przypadku Stocha jest zbyt niska prędkość najazdowa. – Kamil nie ma teraz odpowiedniego czucia na najeździe. Idzie jednak w dobrym kierunku. W jego pierwszym skoku w Garmisch-Partenkirchen pojawiły się jeszcze drobne błędy, a do tego nie sprzyjały warunki. Nie miał szans odlecieć. Drugi nie

był jeszcze perfekcyjny, ale był do bry – ocenił szkoleniowiec polskiej kadry, Stefan Horngacher. Kamil Stoch zresztą nigdy nie należał do najszybszych skoczków. Niższą prędkość na progu nadrabiał rewelacyjną techniką. – Nigdy nie jeździłem szybko i zawsze miałem problemy z prędkościami najazdowymi, a jednak potrafiłem wygrać – zaznaczył Stoch w krótkiej rozmowie z dziennikarzami.

Dzisiejszy konkurs w Innsbrucku rozpoczyna się o godz. 14.00. Bezpośrednią transmisję można obejrzeć w stacjach TVP, TVP Sport i CT Sport. Innsbruck jest pierwszym z dwóch austriackich przystanków w turnieju. Rozstrzygnięcie Turnieju Czterech Skoczni nastąpi w najbliższą niedzielę w Bischofshofen. Kwalifikacje do niedzielnego konkursu odbędą się w sobotę o godz. 17.00. ▀

Banik zdobył Kuzmanovica



Fot. ARC

W sklepach styczniowe wyprzedaje, w piłkarskim klubie Banik Ostrawa wręcz przeciwnie. Wczoraj z trzecim zespołem Fortuna Ligi związał się kontraktem serbski pomocnik Nemanja Kuzmanović (na zdjęciu). Wartość transferu wynosi 8 mln. koron. Kuzmanović przechodzi do Ostrawy z Opawy, gdzie należał do kluczowych piłkarzy beniaminka Fortuna Ligi. W czwartek ofensywny zawodnik zaliczył pierwszy trening w nowym klubie. W ramach finansowej kompensacji do Opawy trafił 25-letni pomocnik Bronislav Staňa. (jb)

OFERTA

HOKEJ NA LODZIE - TIPSPORT EKSTRALIGA: Kometa Brno - Stalownicy Trzyniec (dziś, 18.00), Witkowiec - Zlin (dziś, 17.30). **PIŁKA RĘCZNA - SPARING:** HCB Karwina - Angola (poniedziałek, 18.00).

MFK Karwina: Pożegnanie Mertelja, wrócił Weber

Miesiąc wakacji szybko minął. Piłkarze zarabiający na chleb w najwyższej klasie rozgrywek w RC wczoraj wrócili do swoich codziennych obowiązków. Pierwszy ostry trening zaliczyli w czwartek m.in. gracze przedostatniego klubu Fortuna Ligi, MFK Karwina. Trener Norbert Hrnčár prowadził wczoraj zajęcia z zespołem w trudnych warunkach pogodowych. Aż do lutego, kiedy to startuje wio-

senna część pierwszoligowych rozgrywek, karwiniacy raczej nie zasmakują ciepłych promieni słońca, tym bardziej że również zimowe zgrupowanie kondycyjne odbędzie się nie na Tureckiej Riwierze, a w Słowenii. W jego ramach drużyna zmierzy się z Mariborem i Zalaegerszegiem. Obóz w Słowenii zaplanowano w terminie od 21 do 26 stycznia, zaś po powrocie piłkarze zaliczą już tylko jeden mecz

kontrolny – sprawdzian generalny z GKS Tychy (1 lutego). Poza tym 12 stycznia spodziewany jest wyjazdowy sparing z ŠKF Sereď, a 16 stycznia domowy sprawdzian z drugoligowym Trzyńcem. W Karwinie z dużym prawdopodobieństwem odbędzie się również towarzyskie spotkanie z uczestnikiem 1. polskiej ligi, Puszcą Niepołomice (19 stycznia). Karwiniacy na półmetku Fortu-

na Ligi zajmują przedostatnie miejsce w tabeli. – Piętnaście punktów wyznaczonych w jesiennej części sezonu to zdecydowanie za mało. Przed nami ciężka harówka, żeby uratować dla miasta najwyższą klasę – stwierdził dyrektor sportowy MFK Karwina, Lubomír Vlček. Nad Olzą spodziewane są zmiany kadrowe, z nastawieniem głównie na defensywę. – Straciłmy więcej bramek spośród wszystkich

zespołów. To jeden z powodów, dla których zwłaszcza w obronie musi dojść do znacznej poprawy – dodał Vlček.

Pierwszego liftingu drużyna doznała już wczoraj. Z zespołem pożegnali się słoweński pomocnik Aleš Mertelj i węgierski obrońca Gerő Kocsis. Do nowych twarzy należą Słowacy Timotej Záhunen-ský i Michal Faško, z Trzyńca wrócił Tomáš Weber. (jb)

INFORMATOR

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Osm žen (4, godz. 19.00);
▲ Jízdní hlídka (6, godz. 17.30);
SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Amfitrion (5, godz. 17.30);
SCENA „BAJKA” - CZ. CIESZYN: O slunečníku, měsíčníku a větníku (4, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Čertí brko (4, godz. 16.00); Aquaman (4-6, godz. 19.00); Narodzin gwiazdy (4-6, godz. 20.00); Dziadek do orzechów i cztery królestwa (5, 6, godz. 16.00); Grinch (7, godz. 16.00); **KARWINA - Centrum:** Królowa Śniegu: Po drugiej stronie lustra (4, godz. 17.00, 5, godz. 15.00); Spider-Man Uniwersum (4, godz. 19.00, 5, godz. 17.00); Mary Poppins powraca (6, godz. 16.45); Bohemian Rhapsody (5, godz. 19.35); Asteriks i Obeliks. Tajemnica magicznego wywaru (6, godz. 14.30); Zabójcze maszyny (6, godz. 19.30; 7, godz. 17.15); **TRZYNIC - Kosmos:** Teraz albo nigdy (4-6, godz. 17.30); Sądzieli (5, godz. 15.00); Bohemian Rhapsody (5, 6, godz. 20.00); Bumblebee (7, godz. 17.30); Aquaman (7, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Drapacz chmur (5, godz. 18.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Asteriks i Obeliks. Tajemnica magicznego wywaru (5, 6, godz. 15.30); Mikołaj i spółka (4, 6, godz. 20.00); Zwyczajna przystęga (5, godz. 17.30); Bumblebee (5, 6, godz. 20.00; 6, godz. 17.30); **CIESZYN - Piast:** Mary Poppins powraca (4-6, godz. 15.00); Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnic Grindelwada (4-7, godz. 17.30); Pech to nie grzech (4-7, godz. 20.00).

CO W TERENIE

CIERLICKO - Kluby Kobiet i Seniora Cierlicko-Centrum, Kościelec, Stanisławów i Grodziszcz zapraszają swych członków na spotkanie klubowe w czwartek 10. 1. o godz. 16.00 do Domu Polskiego na Kościelcu.
CZ. CIESZYN - Kawiarnia „Avion” będzie gościł niedzienny zespół śpiewaczy - kameralny chór Klubu Polskiego z Pragi. Koncert, jedyny w swym rodzaju, odbędzie się w sobotę 12. 1. o godz. 15.00. Konieczna rezerwacja miejsc w terminie do 10. 1., komórka 605 717 380.
GRÓDEK - MK PZKO oraz Urząd Gminy zapraszają do udziału w Noworocznym Turnieju Tenisa Stołowego w sali gospody „U Burego” w Gródku: sobota 5. 1. - dzieci i uczniowie szkół średnich; niedziela 6. 1. - dorośli. Prezentacja uczestników w godz. 8.00-8.30.
KARWINA-FRYSZTAT - Biblioteka Regionalna Karwina, Oddział Literatury Polskiej zaprasza

POLECAMY

NIEDZIELA 6. 1. 2019 GODZ. 16:00
KOŚCIÓŁ PARAFIALNY W JABŁONKOWIE

VII Koncert Kolęd

CHÓR MĘSKI GOROL
MK PZKO W JABŁONKOWIE
(dyrygent Katarzyna Kantora)

CHÓR ŻEŃSKI MELODIA
MK PZKO NAWSIE
(dyrygent Aleksandra Zeman)

POLSKI PARAFIALNY CHÓR KOŚCIELNY
(dyrygent Daniela Sławinska)

ORKIESTRA KAMERALNA

ŚRODKI ZEBRANE PODCZAS KONCERTU BĘDĄ PRZEZNACZONE NA STOWARZYSZENIE „NADY WECI WIEK”

na odczyt Ireny Bogocz pt. „Język polski Zaozian - teoria i fakty” w czwartek 10. 1. o godz. 16.30 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Kontakt: e-mail: polske@rka.cz, telefon: 596 312 477, 724 751 002. Prosimy o potwierdzenie udziału.
KARWINA-RAJ - Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na Spotkanie Noworoczne 10. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO przy ulicy Kubiszowej.
PTM - Zaprasza na spotkanie członków i sympatyków PTM, które odbędzie się w sobotę 5. 1. o godz. 16.50 w Ośrodku Kultury „Strzelnica w Cz. Cieszynie. W programie: koncert noworoczny muzyki organowej i śpiewu w wykonaniu Katedry Chrobokowej alias „Katta”. Po koncercie spotkanie przy lampce wina i nie tylko.
PTTS „BŚ” - Zaprasza na tradycyjny noworoczny wymarsz na Skalkę trasą dowolną. Rejestracja w godzinach 9.30-11.30.
▲ informuje, że ponadplanowa wycieczka WPI: Trzycień - Śmiłowice - Rzeka - Ligotka Kameralna (trasa długości 13 km) odbędzie się w wtorek 8. 1. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 8.41 do Trzyciecia. Blizsze informacje pod nr. tel.: 776 046 326.

OFERTY

PRZEPROWADZKI + ekipa oraz usługi transportowe.
Tel. +48 601 478 108. GŁ-010

KONCERTY

CZ. CIESZYN - Polski Chór Mieszany „Ad Dei Gloriam” działający przy parafii NSJ w Czeskim Cieszynie zaprasza na Koncert kolęd, który odbędzie się w sobotę 5. 1. o godz. 18.30 w kościele katolickim. Zabrzmia kolegi polskie i nie tylko, a capella oraz z małym zespołem instrumentalnym.
WĘDRYŃA - MK PZKO oraz parafia rzymskokatolicka zaprasza w niedzielę 6. 1. o godz. 8.45 na koncert świąteczny w wykonaniu zespołu „Melodia” do miejscowego kościoła.

WYSTAWY

POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE Karwina, ul. Frysztacka 55/17: do 31. 1. wystawa pt. „Karwina. Od soli do węgla”. Czynna: po, śr: w godz. 8.00-17.00, wt, czw: w godz. 8.00-14.00, pt: w godz. 8.00-12.00.

MK PZKO Czeski Cieszyn Centrum, Osiedle „Mistrzowie”
zapraszają 4 stycznia 2019, o godz. 16.00 do Avionu
na spotkanie z Danielem Kadłubcem i Karolem Suszką
„Od Pastuszków do Trzech Króli”

ŻYCZENIA

Dziś mija 80 lat, kiedy Bóg po raz pierwszy pokazał Ci świat. Słoneczko się uśmiechnęło, Twoje życie się zaczęło. 5 stycznia obchodzi swój zany jubileusz
pani WANDA KADŁUBIEC
z Odrzychowic
Z tej okazji życzymy dużo zdrowia, błogosławieństwa Bożego, ludzkiej życzliwości, dni pełnych słońca i radości. Życzenia z serca płynące składa cała szeroka rodzina a najmłodsza generacja ścisła i całuje. GŁ-011

Pomyślnych wiatrów na drugie półwiecze Drogiemu
MARKOWI SANTARIUSOWI
z Olbrachcic życzą mama i siostra z rodziną. GŁ-001

WSPOMNIENIA

MUZEUM ZIE- MI CIESZYŃ-
7 stycznia minie 7. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Babcie, Prababci
śp. TERESY ĆMIELOWEJ
Z kolei dnia 27 grudnia 2018 odszedł do wieczności nasz Kochany Tata, Dziadek i Pradziadek
śp. PAWEŁ ĆMIEL
z Boconowic
Wszystkich, którzy Ich znali, prosimy o chwilę wspomnień i modlitwę. Najbliżsi. GŁ-013

Nie umarli, o których pamięć trwa.
Dnia 6. 1. 2019 obchodziliby 90. urodziny nasz Kochany
śp. WŁADYSŁAW FOLTYN
z Hawierzowa-Suchej
zaś 20. 12. 2018 minęła 37. rocznica Jego śmierci. Prosimy tych, którzy Go znali i zachowali w pamięci, o chwilę wspomnień. Żona, córka i syn z rodzinami. GŁ-004



Zarząd MK PZKO w Orłowie Porębie zaprasza członków i sympatyków w niedzielę 6 stycznia o godz. 15.00 do Domu PZKO na Spotkanie Świąteczno-Noworoczne ze wspólnym śpiewaniem kolęd.

PROGRAM TV

PIĄTEK 4 STYCZNIA

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Bohouš (film) 9.25 Sędzia i klejnot (bajka) 10.00 Osmiornice z II piętra (s.) 11.05 Historie gwiazd 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Śniadanie w piżamie 13.25 Nie wahaj się i kręć! 14.15 Narzeczony utknął (film) 15.00 Historie gwiazd 15.55 Osmiornice z II piętra (s.) 16.55 O królestwie z makaronu i niekończącym się szczęściu (bajka) 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Doktor Martin: Tajemnica Beskidów (film) 21.40 Wszystkie-party 22.40 Moja ojczyzna - wieczór galowy 23.40 Oszczędności (film) 0.00 Bananowe rybki.

TVC 2
5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowne przedszkole 9.00 Hercule Poirot - Przyjść i zginąć (film) 10.30 Paryż w zwierciadle czasu 11.25 Z kuchazarz dookoła świata w Paryżu 13.25 Skauci bez lilii 14.20 Elżbieta II - 90 lat w 90 minut 16.00 Sto cudów świata 16.55 Dom czyli dokąd prowadzi nasza droga 18.45 Wieczorynka 18.55 Weltawa - staro-nowa droga 19.25 Muzeum Stręšovice 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Hercule Poirot - Tragedia w trzech aktach (film) 21.40 Greytoko - Legenda Tarzana, władcy małp (film) 23.50 Trabantem na sam koniec świata 1.25 Sama.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova 8.40 Narzeczony mimo woli (film) 10.35 Misja nowy dom 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Krok za krokiem (s.) 13.10 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 14.20 Dr House (s.) 16.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.20 Krok za krokiem (s.) 18.10 Misja nowy dom 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 R.L.P.D. Agenci z zaświatów (film) 21.55 Dziedzictwo Bourne'a (film) 0.20 Dr House (s.).

PRIMA
6.15 Puchaty patrol (s. anim.) 6.45 Transformery (s. anim.) 7.25 M.A.S.H. (s.) 9.30 Policja w akcji 10.25 Niezwykła miłość (film) 12.20 Południowe wiadomości 12.30 Gliniarz i prokurator (s.) 13.30 Lekarz z gór (s.) 14.30 Komisarz Rex na tropie (s.) 16.35 Popołudniowe wiadomości 16.50 Policja w akcji 18.55 Wiadomości 19.55 Top Star 20.15 Transporter: Nowa moc (film) 22.15 Dobrej, żyły i martwy (film) 0.00 Komisarz Rex na tropie (s.).

SOBOTA 5 STYCZNIA

TVC 1
6.00 Bajka o ludzkiej duszy 7.00 Królewicz i żebak (bajka) 8.40 Osmiornice z II piętra (s.) 9.15 Durrellowie (s.) 10.00 Królewicz są do niczego (bajka) 11.00 Wszystkie-party 12.00 Tydzień w regionach 12.25 Śladami gwiazd 13.00 Wiadomości 13.05 Jesteś królową! (bajka) 13.30 Magazyn religijny 13.55 Królewca na eksport 14.25 Z kuchazarz dookoła świata w Paryżu 15.30 Królestwo natury 16.00 Osioł w historii ludzkości 16.55 Dusze w morzu 17.50 100 cudów świata 18.45 Wieczorynka 18.55 Podróż po Czechach i Morawach 19.20 Ciekawostki z regionów 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Niesamowity jeździec (film) 22.00 Złoto dla pazernych (film) 23.45 Jak znaleźć miłość w internecie.

NOVA
6.10 Looney Tunes Show (s. anim.) 6.55 Kacze opowieści (s. anim.) 7.45 Tom i Jerry (s. anim.) 8.05 Szczęśliwy Hans (bajka) 9.05 Kawaler (film) 10.50 Ostatni smok (film) 12.35 Ognisty podmuch (film) 15.10 Butelki zwrótne (film) 17.05 Bodyguard (film) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Mężczyzna idealny (film) 22.10 Odlamki 22.40 Striptiz (film) 0.45 Ognisty podmuch (film).

PRIMA
6.05 Puchaty patrol (s. anim.) 6.30 Transformery (s. anim.) 6.55 M.A.S.H. (s.) 8.00 Życie w naturze 9.10 Prima ZOOM Świat 9.40 Czechi i Słowacy obchodzą Sylwestra 11.00 Partia 11.45 Poradnik domowy 12.40 Poradnik Ládi Hruški 13.25 Tak jest, szefie! 14.35 Moje wielkie greckie wesele (film) 16.40 Czelebrzy z o.o. (film) 18.55 Wiadomości 19.55 Top Star 20.15 Kapitan Exner (s.) 22.00 Sport Star 22.50 Sędzia i zabójca (film) 1.30 Życie w naturze.

Choćbyś przeszedł świat dokola, znalazł uśmiech szczęścia rzadki, nikt zastąpić Ci nie zdoła, ukochanej Twojej matki.
Dziś mija 5 lat, kiedy odeszła do wieczności nasza Mama
śp. ELŻBIETA KOŁATEK
O wspomnienie i modlitwę proszą córki z rodzinami. GŁ-005

Nigdy Cię nie zapomnimy, nigdy nie wyszłaś. W naszych sercach trzymamy Cię.
Dnia 5 stycznia 2019 minie 10. rocznica śmierci
śp. MARIÍ KOCHOWEJ
z Osówek
Z żalem i wdzięcznością wspominają mąż i córki z rodzinami. GŁ-007

Wszystko ma swój czas...
Dzisiaj, 4 stycznia, mija 90. rocznica urodzin naszej Kochanej Mamy
ANNY KRYGIEL
z Błędowic
Tę samą rocznicę urodzin Jej Męża i naszego Drogiego Taty
JÓZEFA KRYGLA
przypomnieliśmy sobie 31 lipca ubiegłego roku
Prosimy krewnych i przyjaciół, by razem z nami poświęcili im chwilę wspomnień. Córka i syn z rodzinami. GŁ-012

W niedzielę przypada 10. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Cioci, Babcie i Prababci
śp. ZUZANNY ŁYSEK
z Boconowic
Czas szybko mija, ale wspomnienie Jej uśmiechu i dobrego serca nadal pozostaje z nami. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą córka Danuta i syn Władysław z rodzinami. GŁ-003

8 stycznia to dzień, kiedy obchodziliśmy urodziny naszego Kochanego Ojca
śp. JANA PARCHAŃSKIEGO
W tym roku minie już 15 lat, odkąd nas na zawsze opuścił. 8 stycznia to także data śmierci naszej Drogiej Mamy i Jego Żony
śp. ANNY PARCHAŃSKIEJ
która zmarła przed 45 laty w wieku 49 lat
Oboje na zawsze zostaną w naszych sercach i pamięci. Z szacunkiem córki Marta i Dagmar z rodzinami. RK-143

Dnia 4 stycznia mija 10 lat, kiedy odszedł nasz Drogie
śp. WŁADYSŁAW SZCZOTKA
z Wędryni
O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą żona, synowie z rodzinami oraz najbliżsi. GŁ-707

NEKROLOGI

Pogrążeni w głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 31 grudnia 2018 w wieku 67 lat zmarła nasza Kochana Żona, Mamusia, Babcia, Teściowa, Siostra, Szwagierka i Ciocia
śp. JANA LASKOWA
z Olbrachcic
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w najbliższym kręgu rodzinnym. W smutku pogrążona rodzina. GŁ-009

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 31 grudnia 2018 zmarł w wieku niespełna 96 lat nasz Kochany Ojciec, Dziadek, Teść i Wujek
śp. BOLESŁAW PROCHASEK
pochodzący z Dąbrowy, zamieszkały w Orłowej
Ostatnie pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 8. 1. 2019 o godzinie 13.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Dąbrowie. O chwilę wspomnień proszą synowie Roman i Jan z rodzinami. RK-001

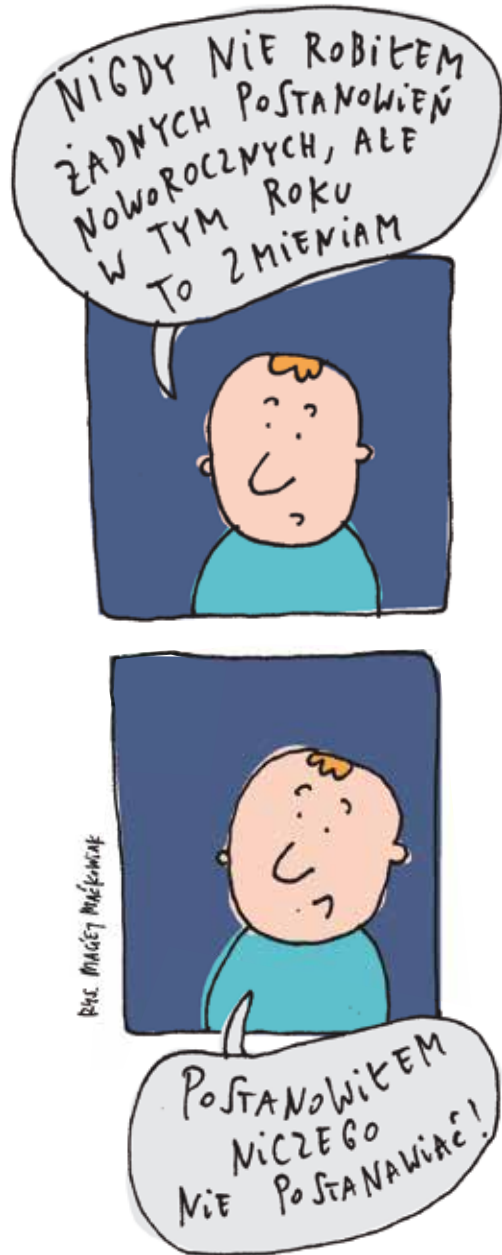
„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 005356113, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnica 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kozdon, kozdon@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prężeromatorem prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabopr@cpost.cz • Reklamacje: tel. 800 300 302 • Kolorpasta: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK CR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ



WEHIKUŁ CZASU

Tak było...



...tak jest

• Wraz z nowym rokiem wracamy do naszej fotograficznej zabawy. Powyżej prezentujemy kościół katolicki w Orłowej na starej pocztówce, natomiast po prawej koszarę Masaryka w Opawie. Materiały archiwalne otrzymaliśmy od Jana Kubiczka.

Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!



KWADRAT MAGICZNY

- inaczej poduszki
- Piotr..., filozof, teolog i poeta, znany z miłości do Heloizy
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (smaczna ryba)
- sercowiec po czesku
- wieś w powiecie wysokomazowieckim, w gminie Sokoły

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin ich nadsyłania upływa w środę 16 stycznia. Nagrody książkowe za poprawne rozwiązanie łamigłówek otrzymują: Janina Procházka z Karwiny-Mizerowa (18 grudnia) oraz Aleksandra Macura z Wędryni (21 grudnia). Zadania przygotował Jan Kubiczek.

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem dodatkowym logogryfu jest dokończenie myśli brazylijskiego pisarza i poety Paula Coelho (1947):

„Wszystko, czego się dotąd nauczyłeś, ztraci sens, jeśli nie potrafisz znaleźć zastosowania dla tej...”

- 4. autor przygód Hucka i Sawyera
- 6. prowadzący klasyfikację wyścigu
- 8. wschodnia sztuka walki na kije
- 10. sześciowęglowy cukier, inaczej heksoza
- 12. Edward, postać z filmu „Vabank II” Juliusza Machulskiego
- 2. stalowe wąskie płyty, do jazdy po lodzie

Wyrazy trudne lub mniej znane: IDOZA, SZTYC



Rozwiązanie kwadratu magicznego z 18 grudnia:

1. KALKA 2. ASUAN 3. LUDZI 4. KAZIK 5. ANIKA

Rozwiązanie minikwadratu magicznego z 18 grudnia:

1. POLE 2. OSKARD 3. LARISA 4. EDAM

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 18 grudnia:

MLECZY

Rozwiązanie rozetki z 21 grudnia: CHOINKA

Rozwiązanie połączonych minikwadratów magicznych z 21 grudnia: 1. WALC 2. ATRAI 3. LAMPA

4. CIASTKA 5. TIMER 6. KENDO 7. ARON

Rozwiązanie logogryfu kołowego z 21 grudnia:

WŚRÓD NOCNEJ CISZY

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 21 grudnia:

WIECZERZA WIGILIJNA